

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása

Jelölési adatlap

a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére

történő felvételhez

2022

Fedőlap

A. Az örökség-elem neve

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása

B. Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy egyén(ek) megnevezése

- Hortobágy Örökös Pásztorai
- Hortobágy területén élő „magatarti” pásztorok
- Vállalati keretek között foglalkoztatott pásztorok

C. A jelölt örökség-elem rövid szöveges leírása

Hortobágy területén a más életformákkal csábítva fojtogató környezet dacára még csaknem kétszáz pásztor foglalkozik legeltető állattartással napjainkban is. A csikósok, gulyások, juhászok, kondások mai tudományát nagymúltú pásztordinasztiák szűrték, finomították. Az állattenyésztéshez, legeltetéshez szükséges ismeretek, gyógyítás, ételkészítés, a tej feldolgozásának módszerei, a természeti környezet rutinos olvasása, a pásztortárgyak műves elkészítésének fortélyai, tánc, pásztornóták, a hordott öltözékek kötött rendszere, szokások, egyéb folklórjelenségek mind egy sokrétű tudáshalmazban foglalhatóak össze. Örökségük mai napig tovább hagyományozódik, hiszen a hortobágyi közösségek, szervezetek, intézmények és egyének igyekeznek összegyűjteni, fenntartani, s továbbadni mindezt.

D. A jelölést beküldő neve

Hortobágy Örökös Pásztorai

Hortobágy Község Önkormányzata

Hagyományok Háza

Jelölés

1. Az örökség-elem azonosítása

1.a Az örökség-elem neve

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása

1.b Az örökség-elem egyéb elnevezése(i)

-

1.c Az érintett közösség(ek), csoport(ok) vagy egyén(ek) azonosítása

Hortobágy néprajzi táj területén élő és foglalkozásukat tekintve pásztorkodással foglalkozó személyek. Közvetetten olyan egyének és szervezetek akik a hortobágyi pásztorok örökségét éltetik.

Hortobágy Örökös Pásztorai

A „Hortobágy Örökös Pásztorai” címet 2007 óta (folyamatosan általában) tizenkét olyan pásztor viseli haláláig, aki eddigi életében őrizte, ápolta, megtartotta és továbbadta a pásztor foglalkozást. Ez kiterjedhet a pásztorművészetre, állattartásra, a pásztor életmódot övező komplex ismeretek egyéb aspektusaira. A cím birtokosai minden évben az elhunyt Örökös Pásztorok helyére önmaguk választanak utódot. A „Hortobágy Örökös Pásztorai” 2022-ben név szerint: Árvai Sándor (juhász), Béres Mihályné Márki Piroska (juhász), Erdei Zoltán (juhász), id. Garai Lajos (csikós), Kordás János (csikós), Molnár Imre (gulyás), Németi János (juhász), Szalai Imre (juhász), Szilágyi János (csikós), Szőnyi Imre (Juhász), Tóth Gyula (juhász), Tóth József (juhász). Tiszteletbeli Örökös Pásztorok: Galánfi András (fafaragó mester), dr. Vajda Mária (ny. főmuzeológus). Elhunyt Örökös Pásztorok: id. Garai János (csikós) Szabó Gábor (csikós), Szopkó János (juhász), Szopkó Jánosné Márki Mária (juhász), Dankó Imre (juhász), Molnár Sándor (gulyás), Sáfián Tibor (juhász), Máró Gábor (gulyás), Nagy István (gulyás), Kordás József (csikós), Oláh István (juhász), Szilvási János (csikós). Elhunyt Tiszteletbeli Örökös Pásztorok: Pál István (juhász, dudás), Makoldi Sándor (tanár, festőművész).

Hortobágy területén élő „magatarti” pásztorok

Napjaink hortobágyi pásztorai között legáltalánosabban az ún. „magatarti” pásztorokat említhetjük. Ők saját állatállománnyal rendelkező, önmagukat fenntartó állattartók, akik a korábbi, főként juhászokra jellemző életmódot sok esetben már több haszonállat tartására is kiterjesztették. Minden, a múltban pásztorokat foglalkoztató

településen még ma is találunk településenként néhány (1-3 vagy helyenként több család) „magatarti” pásztort, akik legtöbb esetben kondás, juhász, csikós, gulyás szerepet töltenek be egy személyben. Például a Hortobágyhoz simuló kunmadarasi Nagylegelőn ma is „kinttartózkodnak” pásztorcsaládok (Szalai Imre juhász, Bartha Sándor és Berczi Imre gulyások).

A világörökség részévé vált első magyar nemzeti park legelőit közel kilencezer marha, ötvenezer juh, négyszáz ló és kétszáz bivaly járja. Területén még közel összesen kétszáz pásztor foglalkozik legeltető állattartással. Előfordul, hogy az itt említett „magatarti” pásztorok a saját tulajdonú gazdálkodáson, állattartáson túl a Hortobágyi Nonprofit Kft. vagy más társulások, cégek alkalmazottaiként is foglalkoznak pásztorkodással, így jellemzően van átfedés a közösségek között.

A Hortobágyi Nonprofit Kft. alkalmazása alatt tevékenykedő pásztorok

Hortobágy pusztá legelő pásztorát a Hortobágyi Nonprofit Kft. foglalkoztatja, ezért a közösség kiemelkedik a térségben működő egyéb, állami gazdaságok és utódformái közül. A Hortobágyi Nonprofit Kft. közel hatvan fős pásztorságot foglalkoztat több telephelyén.

1.d Az örökség-elem földrajzi elhelyezkedése és elterjedtsége

A hortobágyi pásztorkodás Hortobágy táj néprajzi és földrajzi jellegétől elválaszthatatlan.

Hortobágy Magyarország egyik kistája, a Közép-Tisza-vidék része. Egyes részei közigazgatásilag Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez tartoznak. Általános meghatározás szerint Hortobágy folyó két partján fekvő síksággal azonosítjuk. Azonos néven egy csaknem 2000 fős település is megtalálható itt az ikonikus Kilenclükú híd szomszédságában. A gyéren lakott vidék nagy területe a Hortobágyi Nemzeti Park része. A 2.500 km²-es síkság magába foglalja Egyek, Tiszacsege, Újszentmargita, Polgár, Hajdúnánás, Hajdúdorog, Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Debrecen, Nagyhegyes, Hajdúszoboszló, Nádudvar, Karcag, Kunmadaras, Nagyiván és Tiszafüred kiterjedt pusztai legelőit, melyeken napjainkban is folyik pásztorkodás.

A Hortobágy területén, Mátán működik a Mátai Ménes, Magyarország egyik jelentős lótenyésztő központja, amely állami ménesként működik a Hortobágyi Nonprofit Kft. kezelésében. A nóniusz fajta céltudatos tenyésztése az 1880-as években kezdődött el a ménesben. Ekkor lett a lótenyésztés központja Mátá, ami egyben a környék legeltetési gazdálkodásának is székhelyévé vált. A Hortobágyi Nonprofit Kft. több nagyobb telephelyen telelteti szürkemarha állományát, tartja fenn a bivaly- és juhállományát. Ezekben a telepeken dolgoznak a Kft. gulyásai, juhászai (Hortobágy-Malomháza, Hortobágy-Mátá major, Darassa-pusztá, Kecskés-pusztá, Hídikutrica telep, Tornyidomb, Kungyörgy major).

1.e Az örökség-elem a szellemi kulturális örökség mely területeit képviseli

a) szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját,

b) előadóművészetek,

c) társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események,

d) a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok,

e) hagyományos kézművesség;

2. Az örökség-elem leírása

A Hortobágy területén élő, jószágtartással foglalkozó emberek egy jellegzetes, a paraszti társadalom fennállása előtt, és azt követően is sajátosan elkülönült réteggkultúra birtokosai. A táj egyedi mivolta, az éppen adott gazdasági környezet, a nagyfokú néprajzi tudományos érdeklődés, az egyre erőteljesebb turisztikai kihívások mind-mind hatással voltak az itt tevékenykedő pásztorok életmódjára, munkájára, ám a hortobágyi pásztorok az átalakult keretek között is tovább folytatták mesterségüket, a magyar nyelvterületen kiemelkedő, sajátos közösségben. Napjainkban a hortobágyi pásztorok zömét legeltetési társulások foglalkoztatják (Hortobágyi Nonprofit Kft.), egy részük pedig saját dinasztiájuk mesterségét tovább örökítve „magatarti” pásztorként egyszerűen többféle állat tulajdonlásával és tartásával foglalkozik.

A hagyományos tudásuk továbbvitelében a legnagyobb motivációt a felmenők iránti tiszteletük, az örökül kapott komplex tudás jelenti, melyek együttesen kijelölik fogékony utódok számára az élethosszig tartó, megélhetést jelentő utat. 2007-ben a térség kiemelkedő pásztorai előtt tisztelegve, tudásukat ezzel egyben kiemelve alapították a „Hortobágy Örökös Pásztorai” címet, melyet (folyamatosan általában) tizenkét olyan pásztor viseli haláláig, akik eddigi életükben őrizte, ápolta, megtartotta és továbbadta a pásztor foglalkozást.

A legtöbb ma élő hortobágyi pásztor régi dinasztiák sarja: a kisbojtárok apáiktól, nagyapáiktól tanulták meg a természet, az állatok szeretetét és tiszteletét. Csupán kis számban ugyan, de előfordul az is, hogy egyéni ambíciók hajtják a fiatalokat a mesterség kitanulására. Fontos leszögezni, hogy nagy arányban idősebb pásztorok alkotják a hortobágyi pásztorok közösségét, manapság egyre kevesebb fiatal szeretné kitanulni a pásztormesterség komplex tudományát a globalizálódó környezet, bizonytalan gazdasági állapotok hatására.

A pásztorok összetett, jószágtartáshoz elengedhetetlen tudása intézményi keretek között nem, vagy csak részben elsajátítható (lásd: 4.b. pont). A társulások

alkalmazásában álló pásztorok jószággal (szürkemarha, nóniusz ló, hortobágyi racka, mangalica, házi bivaly) kapcsolatos tevékenysége a modern technológiának köszönhetően sok esetben könnyebbé vált elődeik körülményeihez képest, ám az örökölt pásztortudomány és a szükséges fortélyok nélkül ma sem menne a munka. Az idősebb pásztorok a fiatalokat a gyakorlati munka során tanítják mindarra, amit ők is ellestek tapasztaltabb példaképeiktől. Az ismeretátadás folyamatos, Hortobágy területén számot tartanak egymásról, figyelik társai tevékenységét, sokszor előfordul az egymás közötti tapasztalatcsere, amelyet elősegítenek a gyakori rendezvények.

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása az alábbi pontok szerint tekinthető át:

Hagyományos ismereteiknek legfontosabb feladatukhoz, az **állattartáshoz, jószágőrzéshez** kapcsolódnak. A jószág számbavételétől kezdve a mesterséges és természetes jegyek ismeretén át, akár a csillagok járásának követéséig, széleskörű tájékozottságot követel meg az állattartás. A pásztornak ismernie kell az állatok egybentartását segítő eszközöket, fortélyokat. Legfontosabb eszköz erre a bot, amely nemcsak terelőeszköz, hanem dobófegyver, lábközé fogva ülőke, földbe szúrva, a szűrt rátéve árnyékot ad a tűző nap ellen. Másik fontos terelő eszköze az ostor. A pásztorok rövid nyelű ostora, a „karikás”, az emberhez még nem szokott szilaj jószág kifogására szolgál a „pányvaskötél”, valamint szarvasmarha kifogásánál a „rudaspányva”.

A jószág terelésében a csikósoknak, gulyásnak valóságos társa a jól betanított, mindent értő hátasló. Fontos megemlíteni, hogy a turizmus fokozott fellendülése a térségben nem hagyományosnak tekinthető elemeket is beépített a pásztorok feladatai közé. Pásztorünnepükön a csikósok attrakció jelleggel a hátasló megszelídítésének legmagasabb fokát mutatják be a közönségnek: a Hortobágyi Pusztá Ötös bemutatót, lóültetést, fektetést.

A magyarság állattenyésztő nép lévén, az állatok **gyógyításában** ősidők óta igen járatos. A hortobágyi pásztor házipatikájából nem hiányoznak a kipróbált gyógyszerek, gyógynövények. Ezek gyűjtésében nyújt segítséget a hortobágyi pásztorok széleskörű **környezeti tudása**. A növényfajok legalább 55%-át néven nevezik vagy legalább látásból jól ismerik, emellett sajátos élőhely-osztályozási rendszerben gondolkodnak környezetükről. Hortobágy szubkontinentális-szubmediterrán klímájában élő növények hasznosságáról, haszontalanságáról, esetleg mérgezőségéről mély ismeretanyaggal rendelkeznek. Eddig összesen kb. 160 kellően beazonosított ún. népi taxont jegyeztek fel.

A **tej feldolgozását** követően a különféle tejtermékek, készítmények magasabb fizetséget biztosítottak a juhászok számára, ám nagy szakértelmet és állandó fáradtságot követelt az állatok fejése, az oltó megfelelő használata, a túró, tejfel, gomolya készítése. Napjainkban a pásztortudomány a térség kisvállalkozói számára is fontossá vált: a helyi vásárokon megfigyelhető a hagyományos sajtok, túrók egyre növekvő kínálata, az adalékanyagmentes tejtermékek széles választéka.

Általánosnak mondható, hogy a pásztor ritkán fogyasztott húst, ám rendszeresen főzött magára. A hortobágyi pásztor a „vasfazik”-ban, bográcsban készült ételek elkészítésében (slambuc, birkapörkölt, kásafélék, paprikás stb.) jeleskedik, nem hiába Hortobágy teljes területén a kedvelt **tradicionális pásztorételek** megjelennek minden hagyományőrző rendezvényen.

A **pásztorművészetben** különös kiválósággal jeleskednek a hortobágyi pásztorok. Legjelentősebb kézzel, szakértelemmel készített tárgyaik: a karikás, a tarisznya, bicskatok, melyek elkészítési módszereit csupán csekély számban, de még őrzik a hortobágyi pásztorok. A fém-, szaru-, és csontberakás az Alföld ezen részein vált általánossá, a rühzsirtartók esetében utánozhatatlanná. Itt vált kiemelkedővé a szaru és bőrmunkák széleskörű alkalmazása. A pásztortárgyak elkészítése, a módszerek elsajátítása ma intézményi keretek között is folyik a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégiumban.

A hortobágyi pásztorok tekintélyt parancsoló hagyományos öltözete napjainkban a legerőteljesebb identitás-kifejező forma. A nagy pásztorrendezvények alkalmával idős és fiatal büszkén magára ölti a tipikus viseletdarabokat. A **hortobágyi pásztorviselet** ikonikus elemei a kékfestő vászonból készült ingek, és a 4–5 szélből készült bő, korcos gatyák, a széles karimájú, félgömb tetejű fekete nemezkalapok. A cifraszűr ma is igazi státuszszimbólum. A csikósok és gulyások szüre színes selyemfonallal dúsan hímzett, a juhászoké és a kondásoké posztó rátéttel díszített.

„A Hortobágy-pusztta volt az az őshely, ahonnan gyűrűszerűen terjedtek széjjel a nóták a térségben.”- írja Ecsedi István 1927-ben. A hortobágyi pásztorok idős nemzedéke mai napig dalra fakad a csárdában ülve. **Pásztordalaik** tárgya a jószág: a fakó csikó, a daruszőrű tinó, a vezérürü, a selymes bárány. Szerencsére a térség néptánc- és népzenei együttesei bőséggel merítenek dalikból.

A betyártörténetek, balladák alakjai is felsejlenek ezek szövegeiben. Nem meglepő hát, hogy Hortobágy pásztoraitól nagy számban kerültek lejegyzésre **történetek, anekdoták**, egyéb **elbeszélések** is.

A **pásztortáncok** (így pl. a pásztorbotoló) helyi, regionális és országos jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy 2022. júniusában került 14. alkalommal megrendezésre az Országos Pásztortánc Verseny, Pásztortánc Bemutató és Pásztorbál Hortobágyon.

3. Érvelés a nemzeti jegyzékre való felvétel mellett

A Hortobágy területén élő pásztorok, az országban különleges közösséget alkotva, mintegy kétszáz pásztorinasztia emlékeit, hagyományait örökölték, s hordozzák mindennapi munkájuk során. Ezt az örökséget adják tovább a fiatalabb generáció számára, melynek megbecsülése, közkinccsé tétele elengedhetetlen. Ha megvizsgáljuk, hogy a korábbiakban említett települések Helyi Értéktár elemei között milyen arányban jelennek meg pásztorokká kapcsolatos elemek, világosan kitűnik: kiemelten fontos az itt élők számára a pásztorok tisztelete. S mint ahogy ezek az egyes örökségelemek a pásztorember életében sem különülnek el, hanem egy komplex tudásban egyesülnek, elengedhetetlen ezek együtt kezelése, egy egészként azonosítása.

4. Megőrzéssel kapcsolatos intézkedések (lásd N.3-as kritérium)

4.a Jelenlegi és korábbi erőfeszítések az örökség-elem megőrzésére

Hortobágy Község Önkormányzata támogatásával kerül megrendezésre a pásztorok éves rendje szerint számos esemény. A Világörökségünk a Pusztánapja áprilisban, augusztusban a Hortobágyi Hídivásár, valamint a Hortobágyi Pásztorok és Magyar Hagyományőrző Pásztorok Találkozója. A vásár során a hagyományos kézművesség, így a pásztorok művészete kiemelt szerepet kap.

Balmazújváros Város Önkormányzata is rendszeresen szervez olyan rendezvényeket, melyek során a pásztorok kultúra valamely aspektusa bemutatásra kerül (Országos Bio Főzőversenyt és Pásztorok Találkozója Vókonyán **Rózsa Péter** gazdaságában). A rendezvényen minden alkalommal köszöntik a Hortobágyi Örökös Pásztorait. A helyi identitást erősítve és a pásztorok kultúrára felhívva a figyelmet mindig készülnek hagyományos pásztorételek. Balmazújváros az Örökös Pásztorokat is rendszeresen anyagi elismeréssel támogatja. A **Lengyel Menyhért Városi Könyvtár és a Veres Péter Kulturális Központ** minden lehetőséget megad arra, hogy a helyi közösség a pásztorok kultúráról információhoz jusson: minden évben Szent Dömötör napján rendkívüli könyvtári órát tartanak, melynek keretén belül már több alkalommal a pásztorok kultúra lett bemutatva meséken, könyveken keresztül. Teret adnak a helyi és környékbeli pásztorok hagyományokhoz köthető kiadványok bemutatására. A **Semsey Andor Múzeumban** hortobágyi pásztorokat bemutató állandó kiállítást hoztak létre Pásztorrend címmel. Az intézmény rendszeresen múzeumpedagógiai foglalkozásokat szervez, hogy gyermekek, fiatalok játékos formában ismerkedjenek meg a hortobágyi pásztorok életmódjával.

Nádudvar Turizmusáért Egyesület szervezte meg 15 éven keresztül a Nádudvari Pásztornapokat. Céljuk kezdetektől Nádudvar pásztorok kultúrájának szokások, hiedelemvilág, viselet, jószágápolás, önfenntartó életmód, népzene és tánc,

gasztronómia, tárgyalás bemutatása. Az **Ady Endre Múvelődési Központ és Városi Könyvtár** napjainkban Pásztormajális néven szervezi meg ugyanezt a programot az egyesület megszűnése miatt. Az intézmény HUNG 2020 A puszta művészete - Nádudvar élő múltja Állandó bemutatóter kialakítása címmel nyert pályázata kapcsán egy olyan teret hoztak létre melyben a helyi értékek kerülnek bemutatásra: a puszta, a hortobágyi csillagos égbolt, pásztorhagyományok, a magyar cifraszűr. A **Nádudvari Kéknefelejcs Citerazenekar** többek között helyi pásztordallamokat is tudatosan épít repertoárjába. A **Nádudvari Hímzőkör** a hortobágyi szűrök hímzett mintakincsét dolgozza fel. 2022. június 11-én „Mit szűr a szűr” szakmai szűrhimző napot tartottak.

Karcag Város Önkormányzata támogatásával a **Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár** szervezi az évente megrendezésre kerülő Karcagi Birkafőző Fesztivált. A Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékén és a Hungarikumok Gyűjteményében szereplő kunsági pásztorétel, a karcagi birkapörkölt hagyományának éltetése és a helyi pásztorhagyományok megismertetése több helyi szervezet nevéhez is kötődik: **Karcagi Birkafőző Egyesület, Karcagi Birkacsárda Hagyományőrző Egyesület, Bengecseg Alapítvány, Nagykunsági Népművészek Egyesülete, Táncoló Tulipán Kunhímző Csoport**, valamint a több száz éves juhászdinasztia leszármazottjaként saját örökségét éltető **Csontos György** juhász és családja, akik 2013-ban Washingtonban a Smithsonian Folk Life Festival-on is bemutatták a pásztorok hagyományos ételeit, egyéb örökségeleseit. A karcagi Györffy István Múzeum gyűjtőkörében és állandó kiállításában szerepelnek a pásztorkellékeke, viseletek és az életmód is bemutatásra kerül.

Kunmadaras történetének 17. század közepétől fontos, néha kizárólagos megélhetési forrása volt a pásztorkodás, ennek következtében a településen hímzőműhely működik. A műhely tagjai munkájuk során bemutatják a pásztorok által viselt cifra ruhadarabot, a szűrt is. A pásztorgasztronómia helyi különlegességei (birkapörkölt, öreglebbencs, karimáskása, juh paprikás) megjelennek az önkormányzat által szervezett rendezvényeken („Nagykunsági ízek és népi ételek” pásztormulatsággal egybekötött falunap).

Hajdúnánáson 2016 óta megrendezésre kerül a Kihajtási és Behajtási ünnep is, kihasználva Hajdúnánás pásztormúltat is bemutató közösségi terét a Kendereskertet. Az eseményen a Hortobágy Örökös Pásztorai vezetik a ki- és behajtási szokásokat. Nagy hangsúly kerül a történések néprajzi magyarázására a rendezvényen, hogy a helyi résztvevő egyének és közösségek számára bemutatásra kerüljön a helyi identitás egy szelete. A **Nánási Hajdú Bokréta Hagyományőrző Egyesület** tagjai, fiatal néptáncosok rendszeresen pásztortáncokat táncolnak és helyi pásztordalokat énekelnek a rendezvényen, s fontosnak tartják, hogy a műhelymunka során is helyi gyűjtéseket dolgozzanak fel, ezáltal mélyítve a generációk közötti kapcsolatot, erősítve a közösségi identitást. A **Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény** állandó kiállításában bemutatásra kerülnek a híres helyi pásztorcsaládok

is. Több, pásztorkultúrát bemutató kiadvány megjelenését támogatta az intézmény. A Hajdúnánás Települési Értéktárban szereplő, pásztorkultúrát érintő elemek: Szürkemarha, A „hajdúnánási öhön”, mint tradicionális hajdúsági pásztorétel, Zágonyi Antal magángyűjtő pásztortárgy gyűjtemény hagyatéka.

Hajdúböszörmény város több, mint tíz évre visszatekintő rendezvénye a Böszörményi Csergetés. A Hajdúsági Múzeumnál percekig tart a fegyverropogáshoz hasonlatos zaj, mely az Örökös Pásztorok irányításával és több tucat karikás ostor meglendítésével keletkezik.

A **hajdúszoboszlói Bocskai István Múzeum** közel 8000 műtárgyat számláló néprajzi gyűjteményének jelentős részét képezik a pásztorkodáshoz kapcsolódó tárgyak. Ezek egy része a pásztorművészet tárgykörébe tartozó, saját maguk által készített használati és dísz tárgy (karikásostorok, pásztorbotok, bőr-, szaru-, fa tárgyak). A kapcsolódó műtárgyanyag, illetve kutatási eredmények igen markánsan reprezentálják a hortobágyi, azon belül pedig a hajdúszoboszlói hagyományos pásztorkodás tárgyi és szellemi örökségét.

A **Hortobágyi Nonprofit Kft.** a helyi és környező civil szervezetekkel, önkormányzatokkal együttműködésben több rendezvényt szervez, melyek a komplex örökség megismertetését, népszerűsítését szolgálják (Országos Gulyásverseny és Pásztoralálkozó, Hortobágyi Lovasnapok, tavasszal a Szent György-napi Kihajtási Ünnepe, Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnepe). 2008-ban a környező településekkel összefogva 21 hazai pályázó közül nyerte el a “Magyarország legjobb, élő hagyományokat őrző desztinációja” címet. Rendezvényeiken túl a pásztortársadalom hagyományaiba betekintést nyújtó „Pusztai fogatozás” programot indítottak, mely során a gyermek és felnőtt csoportok bepillanthatnak az őseik mesterségét mind a mai napig eredeti formában folytató csikósaik tudományába.

4.b A megőrzés tervezett lépései

2016-ban 8 település csatlakozott a „**A Magyar Szürkék Útja**” kulturális tematikus útvonal **Hajdú Bihar megyében** című pályázathoz konzorciumi tagként. Ez a vállalat kiemelkedő módon támogatja a Hortobágy pásztorkultúrájának megőrzését, átadását. **Hajdúböszörmény** város vállalta a Magyar Szürke Emlékház és Kézművesudvar kialakítását (Pásztorélet, kézművesség bemutatása, szekérkiállítás). **Hajdúnánás** többek között Portékaház felépítését eszközöli Kendereskertben (állattenyésztés bemutatása, a Nánási Portéka, mint helyi termék bemutatása, közösségi és fogadótér kialakítása). **Balmazújvárosban** a Semsey-kastély pincéjében látványraktár kerül kialakítása. Ennek köszönhetően a néprajzi gyűjtemény (s a így a pásztortárgyak) bemutathatósága új szintre emelkedik. **Hortobágy** községben ún. Vendégudvar épül, melyben a helyi pásztorok arcképcsarnoka kerül kialakításra. **Nagyhegyesen** többek között kilátó létesül, ahol szürke marha tenyésztése, a gulyások hagyományi

is bemutatásra kerülnek. **Nádudvar** városa kiállítóteret alakít ki a pásztorélet és kapcsolódó kézművesség (fazekasság, gyékény- és vesszőfonás, kulacskészítés, bőr- és faművesség, kötélverés, viseletkészítés stb.) reprezentálása céljából. **Hajdúszoboszlón** a Bocskai István Múzeum Pásztorfejedelmek c. kiállítása interaktív fejlesztésen megy keresztül.) **Debrecenben** interaktív terminálon és mobiltelefonon kaphatnak információkat a térség pásztorhagyományairól is a látogatók. A pályázat várhatóan 2022 évben zárul, fenntartása hosszútávú.

A pályázati lehetőségeken kívül Balmazújvárosban a **Kadarcs Hagyományőrző Egyesület** helyi pásztor dallamok felkutatásával foglalkozik. Különösen fontosnak tekintik, hogy átadják a megszerzett ismeretanyagot, ezért rendszeresen megszervezik a „Sárga lovam pályvára van kikötve” c. népzenei találkozót.

A **kunmadarasi Értéktár Bizottság, Honismereti Egyesület, Kunhímző-kör** folyamatosan gyűjtő és rendszerező munkát végez az alábbi témakörökben: legelőhasználat, életmód a pusztán, pásztor mulatságok, mondászerű történetek. Ez a fontos vállalkozás biztosítja a helyi pásztorhagyományok megőrzését.

A **Hortobágyi Nonprofit Kft.** azon túl, hogy maga is számtalan kezdeményezést indított a hortobágyi pásztor kultúra megőrzése érdekében: Hortobágy Örökös Pásztorainak támogatása, a hortobágyi karikás ostor, csikósnyereg értéktári felterjesztése – támogat, és a jövőben is segítséget nyújt minden hasonló célú törekvésnek (pl. támogatják a Guzsalyas Egyesületet, akik kezdeményezték a magyar karikás ostor Hungarikummá nyilvánítását).

Nádudvaron önkéntesek gyűjtik a helyi régi családi fényképeket, dokumentálnak, értékelést is végeznek. Interjúkat készítenek a pásztor dinasztia még élő leszármazottaival, mely folyamatot a jövőben is folytatni kívánják. **Pavlusháné Sulyok Julianna** nyugalmazott közművelődési szakember a művelődési ház támogatásával fogja össze a helyi pásztorokat, szervez számukra helyi találkozót éves szinten. A művelődési ház emellett táborokat szervez (többek között pásztorhagyomány tematikával). **Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium** és közössége a népi kézműves szakmák iskolarendszerű oktatása érdekében dolgozik már 1992 óta folyamatosan. Az intézmény kapcsolatot tart fenn a helyi pásztorokkal, így például a bőműves szakon tanuló diákok eredeti tárgyakat tanulmányozva, tiszta forrásból tanulhatják meg a pásztor művészet fortélyait a továbbiakban is. Az intézmény létezése egyfajta szakmai irányítást, minőségi kontrollt ad a helyi és környékbeli kézművesek számára.

Hajdúnánáson amellett, hogy a helyi önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a helyi civil hagyományőrző közösségek támogatására, jelenleg a Helyi Értéktárat célzóan előkészítés alatt szerepel: A hajdúnánási Máró pásztor dinasztia c. elem.

Az **Hajdúszoboszló Város Önkormányzata** minden évi költségvetésében pénzalapot különít el kulturális tevékenység támogatására. Az alaphoz civil

szervezeteknek van lehetőségük pályázni kulturális és művelődési feladatok színvonalas megszervezésére. A különböző kulturális rendezvények hatékonyabb és gazdaságosabb megvalósítására, hagyományteremtő, hagyományőrző és ápoló rendezvények megvalósítására, illetve olyan ismeretterjesztő, vagy tudományos igényű publikációk megjelentetésére, amelyek ezen rendezvények, szokások feldolgozását, értékelését adják.

A **hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeum**, mint területi múzeum gyűjtőköre a történelmi hajdúkerület hat hajdúvárosára terjed ki. Ezáltal lefedi azt a területet, amelynek lakosságából kerültek ki évszázadok óta a pásztorkodással foglalkozó egyének, melyek városonként is önálló pásztordinasztiákká váltak. A tárgyi emlékek mellett azok szellemi hagyatékát is gyűjtik és kutatják a mai napig, ennek folytatása kutatási és gyűjtési koncepció formájában előre kialakított tervek mentén folyik.

4.c A megőrzést veszélyeztető, akadályozó tényezők, a közösségi védőintézkedések korlátai

A gyakran változó piaci feltételek, az átrendeződött tulajdonosi forma, a környezetszennyezés megjelenése, valamint a globalizáció átrendezte a Hortobágy területén élők életvitelét, kedvezőtlen hatást gyakorolt a hortobágyi pásztorok életére. Habár napjainkban a pásztorkodás elősegítésére irányuló kezdeményezések száma megnőtt, a múltban történt destruktív események hatásai mai is érezhetőek.

A világháborúk során kipusztult az őshonos szarvasmarha- és rackajuh-állomány Hortobágyon, majd a termelészövetkezetek, állami gazdaságok létrejöttével közösségi legelők már csak formálisan maradtak fenn. A nyájakat, csordákat sokáig eltűrték a legelőkön, a faluszéli legeltetési rendet pedig megtűrték a települések közvetlen szegélyében. Az 1970-es évek végétől a hortobágyi juhokat és marhákat szinte kizárólag exportra szánták, a hazai piac élénkítése sajnos ezzel párhuzamosan elmaradt. A tenyésztés emiatt rohamosan csökkenni kezdett. A rendszerváltás intézkedései pusztító csapást mértek a magyar juhállományra, hiszen csaknem duplájára emelkedett a leválasztott bárány ára. A folyamatos csökkenést kis mértékben az Európai Unióhoz való csatlakozás állította meg, ahol a földalapú támogatások (legelők esetében) megszerzését saját állatállományhoz kötik. Napjainkban a legelőket magángazdák és gazdálkodó szervezetek bérlik 5-10 évre a Hortobágyi Nemzeti Parktól.

Ahogy a Kárpát-medencében sok helyen, Hortobágyon is a szikes tavak legtöbbje lecsapolás, kiszáritás áldozata lett (Kun György-tó, Csúnya-föld), valamint személerakóhelyet és szennyvíztisztító-telepet hoztak létre a szikes tavak vízgyűjtőjén. A klímaváltozásnak köszönhetően az aszályos időszakok hossza folyamatosan nő. Ekkor nincs a területen vízborítás, egyre gyakoribbak a legelőtüzek, melyek drasztikusan csökkentik az állattartásra alkalmas, egészséges legelők nagyságát.

A Hortobágyi Természetvédelmi Egyesület koordinációja alatt 2014-ben létrejött a LIFE+ Project, amely hosszútávon próbál hatást gyakorolni a térségre annak érdekében, hogy többek között a hagyományos legeltetési rendszer újra fellendüljön, a környezetszennyezés visszaszorítása megtörténjen.

4.d A jelölő fél, esetenként az érintett önkormányzatok, valamint a közösségek, csoportok és egyének elkötelezettségének mértéke és megnyilvánulási formái

A megelőző (4.a, 4.b) pontokban felsorolt eddigi támogató, megőrzésre irányuló intézkedések sokszínűsége, rendszeressége jól mutatja, hogy nemcsak a pásztorok számára fontosak saját hagyományaik, hanem szűkebb és tágabb környezetük is felismerte a hortobágyi pásztorkultúra értékeit.

A felsoroltak között vannak önkéntes egyének, akik szakértelmükkel, de sok esetben anyagi hozzájárulással is támogatják a pásztorok örökségének éltetését.

A Hortobágy Örökös Pásztorja cím „elnyerése” hatalmas presztízst jelent, a tagok nagy megbecsülést és tiszteletet kapnak a térségben.

Megannyi civil szervezet (hímzőkörök, néptáncgyűttek, népdal és citeraegyüttesek stb.) habár különböző szinteken, de ugyanolyan határozottan fontosnak tartják a pásztordinasztiák örökségének feldolgozását.

A kulturális intézmények (művelődési intézmények, múzeumok) mind kiemelten foglalkoznak a pásztorok szellemi és tárgyi örökségével, az említett oktatási intézmények (pl. Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium) hosszútávon biztosítják a pásztorértékek társadalmi tudatosítását.

Hortobágy önkormányzatai egyérelműen kinyilvánítják, milyen fontos a helyi kulturális identitás szempontjából a hagyományőrző tevékenységeket, rendezvényeket támogatni. A pásztorhagyományokat is felvonultató eseményeken a magas látogatószám is mutatja, hogy a helyi lakosság számára is fontos saját hagyományaik megismerése.

Habár a hortobágyi pásztorok már nem akkora számban őrzik a jószágot, mint elődeik, a Hortobágyi Nonprofit Kft. nagy hangsúlyt fektet felhalmozódott tudásuk továbbadására, az utánpótlás biztosítására is. A régió több középiskolájával együttműködve minden évben diákoknak biztosítanak gyakorlati helyet, nyári szakmai képzést, melyre folyamatosan érkeznek az érdeklődő fiatalok.

A dokumentáció összeállításában szerepet vállaló Hagyományok Háza saját hálózati rendszerén keresztül pályázatokkal, szakmai minősítőrendszer biztosításával igyekszik támogatni a hortobágyi pásztorhagyományokat részben vagy egészben feldolgozó, éltető személyeket is (főként kézműveseket és egyesületeket).

A jelöléssel kapcsolatos adatok

5. A közösség részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez (lásd N.4-es kritérium)

5.a A közösségek, csoportok, egyének részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez

Az elem jelöléshez szükséges dokumentáció elkészítését a Hagyományok Háza szakemberei fogták össze és koordinálták, de az elem felterjesztéséhez, az anyagok összegyűjtéséhez Hortobágy térségének önkormányzatai adtak kiemelkedő segítséget. Hortobágy területén élő pásztorok (Hortobágy Örökös Pásztorai kiemelten) több alkalommal kapcsolódtak a felterjesztés folyamatához a leghitelesebb információforrásként saját örökségük pontos leírásával. Ezt tükrözi a felterjesztéshez csatolt, a dokumentáció összeállítása alatt forgatott rövidfilm. Jelen dokumentumban említett oktatási és kulturális intézmények dolgozói a konzultációk során készséggel adtak iránymutatást a témában, nyújtottak helyileg releváns információkat, nagymértékben segítették a jelölési folyamatot.

5.b Szabad elhatározásból fakadó, előzetes és teljes körű tájékoztatáson alapuló beleegyezés

Az örökség gyakorlói és birtokosai, a hortobágyi pásztorok, valamint a kapcsolódó egyének, közösségek, intézmények, szervezetek támogatón kapcsolódtak az előterjesztés gondolatához. Az elkészült anyagokat a felterjesztés összeállítói személyesen bemutatták, esetenként e-mailben elküldték számukra, így teljes körű tájékoztatást kaptak arról, mit tartalmaz a dokumentáció. Szabad elhatározásból támogatták a folyamatot, amelyet a csatolt nyilatkozatok tükröznek.

5.c Az örökséghez való hozzáférés szabályainak alkalmazásáról szóló nyilatkozat (lásd egyezmény 13/d/ii)

A felterjesztésben említett önkormányzatok és egyéb intézmények, szervezetek számtalan, a pásztorok kultúrához köthető rendezvényt, programot szerveznek. Ezen alkalmak során bárki nyíltan megismerkedhet a hortobágyi pásztorok hagyományos tudásával vagy annak egyes elemeivel. Intézményi keretek biztosítják, hogy bárki számára szabadon elsajátítható legyen pl. egyes pásztor tárgyak elkészítésének folyamata. A terület kiemelkedő múzeumi, intézményei és vállalatai kiállítások formájában mutatják be a pásztoréletmódot fiatalok és idősek számára egyaránt. Megannyi kiadvány jelent már meg a témában (ezek hozzáférhetőségét helyi könyvtárak is lehetővé teszik), s a kapcsolódó személyek, egyesületek folyamatosan dolgoznak azon, hogy további ismeretterjesztő és tudományos irodalom születhessen, mely a még szélesebb hozzáférést, pontosabb értelmezést biztosítja. Nincs olyan

titkos eljárás, vagy korlátozó tényező, amely az örökségemhez való hozzáférést korlátozná.

6. Dokumentáció

6.a Csatolandó dokumentumok mennyisége

Fényképek (kötelező)	36 db
Filmek (kötelező)	1 db
Hangfelvételek (nem kötelező)	-
Térképek (1 db kötelező)	1 db
Könyvek (nem kötelező)	-

FÉNYKÉPEK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
1.	Birkanyírás. Hortobágy NM F 157531	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
2.	Bográcsétel készítése a vásáron. 1930-as évek. Hortobágy NM F 342680	1930-as évek	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
3.	Gomolyakészítés. Gurbán István magatarti juhász pléh kályhán üstben készíti, éppen oltót tesz bele egy üvegből. Az asztalkán mellette szűrő és más szükséges edény. Elek tanya, Hortobágy NM F 116251	1951	K. Kovács Péter	Néprajzi Múzeum
4.	Gulyások cifraszűrben. Hortobágy NM F 156292	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
5.	Ménesterelés. Hortobágy NM F 156258	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
6.	Pásztorok iddogálnak a Hortobágyi csárda tornácán, az egyikén szűr. A háttérben zenészek. NM F 106904	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
7.	Karikáskészítés. Lévy Mihály kanász Nagykecskésen a süldőfalkánál. Ohati Állami Gazdaság NM F 116257	1951	K. Kovács Péter	Néprajzi Múzeum
8.	A nyáj terelése. Kihajtási Ünnepe, Hortobágy	2019	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
9.	Patkolás. Bordás János csikós vezetésével. Hajdúdorog	2021	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
10.	Ostornyélfaragás. Dobi László gulyás, Hortobágy	2021	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
11.	A nyáj őrzése pásztorkutyákkal. Hortobágy	2020	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
12.	A Gulyásverseny résztvevői. Hortobágy	2020	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
13.	Sáfián László a nyáj mellett. Hajdúsámson	2019	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
14.	A gulya mellett Máté Csaba gulyásszámadó. Hortobágy-Kungyörgy major	2019	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
15.	Bordás Ádám csikós a ménes mellett. Máta	2018	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt

16.	A kalap mellé illik a darutoll. Porkoláb Ferenc szűrkészítő	2018	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
17.	Id. Németi János (HÖP) énekel. Vókonya puszta, Pásztortalálkozó	2018	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
18.	Apa és fia díszesen hímezett cifraszűrben. Sáfián Lajos és ifj. Sáfián Lajos a XIX. Bio- és Kézműves Vásár, Pásztortalálkozó rendezvényen	2021	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
19.	Sáfián Lajos hajdúsámsoni juhász fiával a XIX. Bio- és Kézműves Vásár, Pásztortalálkozó rendezvényen	2021	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
20.	Tóth József juhász (Hortobágy), Tóth Gyula juhász (Hajdúszoboszló), Németi János juhász (Balmazújváros), a Hortobágy Örökös Pásztorai a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozón	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
21.	Pásztorok a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
22.	Béres Mihályné Márki Piroska karcagi Örökös Pásztor, a hajdúsámsoni Sáfián család, valamint Györfi László juhász a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
23.	Pásztorok által viselt rátétes szűrők a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
24.	Béres Mihályné Márki Piroska, Karcag, Hortobágy Örökös Pásztorai a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
25.	Lehoczki Mátyás gulyás, Szabadkigyós a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
26.	Kovács József és ifj. Györfi László a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
27.	A juhászok kampója a juhászok elengedhetetlen és egyedi motívumával díszített eszköze. XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
28.	Erdei Zoltán (HÖP) mutatja bicskatokjait. Behajtási Ünnepek, Kilenclükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
29.	Erdei Zoltán (HÖP) mutatja bicskáját. Behajtási Ünnepek, Kilenclükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
30.	Hortobágy Örökös Pásztorai, Behajtási Ünnepek, Kilenclükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
31.	A Hortobágyi Nonprofit Kft. juhászainak felvonulása, háttérben a csikósok és a gulyások sorakoznak. Behajtási Ünnepek, Kilenclükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
32.	Hortobágy Örökös Pásztorai, a Behajtási Ünnepek után a csárdában énekelnek Kilenclükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
33.	Kordás János (HÖP) nyugalmazott csikós saját udvarán mutatja meg az általa készített karikásostort, Balmazújváros	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
34.	Kordás János (HÖP) nyugalmazott csikós saját udvarán mutatja meg az általa készített	2021	Lauber Laura	Lauber Laura

	karikásostort. Kedvelt motívuma a Kilenclyükú híd látható közelebről. Balmazújváros			
35.	A Németi család legfiatalabb generációi számára is a pásztorkodás mindennapokat jelenti.	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
36.	A Németi család legfiatalabb generációi számára is a pásztorkodás mindennapokat jelenti.	2021	Lauber Laura	Lauber Laura

FILM				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
01.	A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása	2022	Rendező: Székelyné Sztanó Hedvig	Hagyományok Háza

6.b Szerzői jogokról való lemondás

2. Melléklet: Fotónyilatkozatok

3. Melléklet: Filmnyilatkozatok

6.c További források listája (A limitáció miatt a teljesség igénye nélkül.)

BÉRES András: A Hortobágy fejlődéstörténetének vázlata és levéltári forrásai. In. Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve. 2. évf. 1975. 131-147. p.

A hortobágyi állami gazdaság kialakulása és előzményei. In. Hajdú Bihar Megyei Levéltár Évkönyve. 11. évf. 1984. 121-136.p.

ECSEDI István: A Hortobágy-puszta és élete. Debrecen, 1914.

Tanulmányok a Hortobágy néprajzához. (szerk.) Gunda Béla. In. Műveltség és Hagyomány, XV–XVI., 1974).

A Hortobágy pusztája és élete (Debrecen, 1914); Balogh István: A hortobágyi pásztorkodás történelmi múltja In. Néprajzi Értesítő, 1943)

A hortobágyi pásztorviselet. In. Néprajzi Értesítő. 15. évf. 1-2. füzet.

Hortobágyi pásztor- és betyárnóták dallamokkal. Debrecen Szabad Királyi Város és a Tiszántúli Református Egyházkerület Könyvnyomda Vállalata, 1927.

GENCSI Zoltán: Pásztorkönyv. A puszták egettartó embereinek életetésére. Magánkiadás: Gencsi Zoltán 2022. Debrecen.

HERMAN Ottó: A magyar pásztorok nyelvkinccse. Budapest, 1914. Hornyánszky Viktor császári és királyi udv. Könyvnyomdája. 798 p.

IPOLYI Arnold: Magyar Mythologia. 2. kiad. Budapest, 1929. Zajti Ferenc kiadása, Budapesti Hírlap nyomda. 1. köt. 335 p.; 2. köt. 368 p.

JENEY György: Természet-könyve. A' hortobágyi pásztor, és a' természet-visgáló. A' Nemtudósok Kedvéért írta Jeney György. Pesthenn, Pátzko Ferencznek Betűivel. Pest, 1791. 224. p.

KOVÁCS Gergelyné - SALAMON Ferenc (szerk.): Hortobágy a nomád Pusztától a Nemzeti Parkig. Budapest, Natura, 1976.

KUNKOVÁCS László: Pásztoremberek. Budapest, Cser Kiadó, 2013. Ortutay Gyula (szerk.): Magyar Néprajzi Lexikon. Budapest, Akadémia, 1982.

PAPP József (szerk.): Hortobágy-puszta néprajza. Debrecen, Dél-Nyírség Bihari Tájvédelmi és Kulturális Értéktörzvény Egyesület, 2001.

SZABADFALVI József: Az extenzív állattenyésztés Magyarországon. In. Műveltség és Hagyomány, XII., 1970.

ZOLTAI Lajos: A Hortobágy. In. Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve. 27. kötet.

<https://www.youtube.com/watch?v=yZfhjkQzRss>,

https://www.youtube.com/watch?v=2Dq_U-yCBfl&t=39s

https://www.researchgate.net/publication/272019956_A_hortobagy_i_pasztorok_novenyzetismerete,

https://www.researchgate.net/publication/271833252_A_Hortobagy_pasztorszemmel_A_pusztaja_novenyvilaga_Traditional_ecological_knowledge_of_herders_on_the_flora_and_vegetation_of_the_Hortobagy

7. Kapcsolattartáshoz szükséges adatok

Agócs Gergely, PhD.

Hagyományok Háza, Folklórdokumentációs Fejlesztési Osztály

1011 Budapest, Corvin tér 8.

agocs.gergely@hagyomanyokhaza.hu

Lauber Laura

Hagyományok Háza, Folklórdokumentációs Fejlesztési Osztály

1011 Budapest, Corvin tér 8.

lauber.laura@hagyomanyokhaza.hu

7.a A jelölést benyújtó fél

Hortobágy Örökös Pásztorai

Hortobágy Község Önkormányzata

Hagyományok Háza

7.b Kapcsolattartó személy

Agócs Gergely, PhD.

Hagyományok Háza, Folklórdokumentációs Fejlesztési Osztály

Lauber Laura

Hagyományok Háza, Folklórdokumentációs Fejlesztési Osztály

7.c Érintett közösség szervezete(i) vagy képviselője/képviselői

Hortobágy Örökös Pásztorai

Dr. Tiba István Csaba, Rózsa Péter, Gencsi Zoltán

Hortobágy Község Önkormányzata

Jakab Ádám András, polgármester

4071 Hortobágy Czinege J. utca 1.

Egyek Nagyközség Önkormányzata

Dr. Miluczky Attila, polgármester

4069 Egyek, Fő u. 3.

Tiszacsege Város Önkormányzata

Szeli Zoltán, polgármester

4066 Tiszacsege, Kossuth u. 5.

Újszentmargita Község Önkormányzata

Csetneki Csaba, polgármester

4065 Újszentmargita, Rákóczi u. 125.

Hajdúdorog Város Önkormányzata

Horváth Zoltán, polgármester

4087 Hajdúdorog, Tokaji út 4.

Nagyhegyes Község Önkormányzata

Bajusz Istvánné, polgármester

4064 Nagyhegyes, Kossuth utca 2.

Kunmadaras Nagyközség Önkormányzata

Balogh Marianna polgármester

5321 Kunmadaras, Kossuth tér 1.

Nagyiván Község Önkormányzata

Bári Ágnes, polgármester

5363 Nagyiván, Hősök tere 5.

Tiszafüred Város Önkormányzata

Ujvári Imre, Polgármester

5350 Tiszafüred, Fő utca 1.

Balmazújváros Város Önkormányzata

Hegedüs Péter, polgármester

4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata

Kiss Attila, polgármester

4220 Hajdúböszörmény, Bocskai István tér 1.

Hajdúnánás Város Önkormányzata

Szólláth Tibor, polgármester

4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 1.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata

Czeplédi Gyula, polgármester

4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.

Nádudvar Város Önkormányzata

Maczik Erika, polgármester

4181 Nádudvar, Fő út 119.

Karcag Város Önkormányzata

Szepesi Tibor, polgármester

5300 Karcag, Kossuth tér 1.

Kaba Város Önkormányzata

Szegi Emma, polgármester

4183 Kaba, Szabadság tér 1.

Hortobágyi Nonprofit Kft.

Fülöp Bernadett, ügyvezető igazgató

4071 Hortobágy, Máta major 48.

Virágoskúti Rózsakert Biocsárda

Rózsa Péter, biogazda

4060 Balmazújváros, Hrsz:0461/30

Hajdúsági Múzeum

Szekeres Gyula, múzeumigazgató

4220 Hajdúböszörmény, Kossuth Lajos u. 1.

Semsey Kastély - Semsey Andor Múzeum

4060 Balmazújváros, Debreceni u. 2.

Bocskai István Múzeum

Dr. Bihari-Horváth László

4200 Hajdúszoboszló, Bocskai u. 12.

Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium

Benő-Nagy Réka, intézményvezető

4181 Nádudvar, Kossuth u. 7.

7.d Felelős helyi szervezet(ek)

Hortobágy Község Önkormányzat

Jakab Ádám András

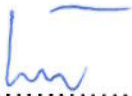
4071 Hortobágy Czinege J. utca 1.

Hagyományok Háza

Both Miklós, főigazgató

1011 Budapest, Corvin tér 8.

8. Aláírás a jelölést lebonyolító nevében

Dr. Tiba István

országgyűlési képviselő
HÖP alapító tag

Hortobágy Örökös
Pásztorai

Jakab Ádám András

polgármester

Hortobágy Község
Önkormányzata

Both Miklós

főigazgató

Hagyományok Háza

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Fülöp Bernadett
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hortobágyi Nonprofit Kft.
Cím: 4071 Hortobágy, Máta major 48.
E-mail cím: info@hortobagy.eu

Indoklás:

Társaságunk, a Hortobágyi Nonprofit Kft. kiemelt szerepet vállal a világon egyedülálló, napjainkban is élő pásztorkultúra hagyományainak ápolásában, épített örökségünk, a népi viselet és kézművesség fenntartásában, a pásztortársadalom generációkon átívelő tudásának megőrzésében. E célt szolgálja több, országosan ismert rendezvényünk – a jószágok téli szálláshelyekről nyári legelőkre való kihajtásának tiszteletére április végén tartott Szent György-napi Kihajtási Ünnepe, ősszel ennek párja a Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnepe, a 2021-ben 25-dik évfordulóját ünneplő Országos Gulyásverseny és Pásztortalálkozó és a fél évszázados múltra visszatekintő Hortobágyi Lovasnapok – és pusztai fogatozás programunk is.

A Hortobágyi Nonprofit Kft. a Hortobágyi Nemzeti Park területén őshonos magyar háziállatfajok tenyésztésével foglalkozik, ezáltal biztosítva a legelők természetvédelmi célú területkezelését. Ez nagyban meghatározza gazdálkodási tevékenységét, mely során a természet- és tájvédelmi szempontokon túl elsősorban a pásztoroló állattartás hagyományai érvényesülnek. A Kft. működését olyan típusú állapotfenntartó tájhasználat jellemzi, mely a „puszta rendje” szerinti szigorú legeltetési szabályokkal kívánja megőrizni a Hortobágy eredeti arculatát a jelenben, a múltból építkezve, a jövő felé mutatva.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **Hortobágyi Nonprofit Kft.** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt: Hortobágy, 2022. július 22.

HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT.
H-4071 Hortobágy, Máta major 48.
Cégjegyzékszám: 09-09-016747
Adószám: 185/3991-2-09
Működési engedély-szám: 09090917 1.

.....
aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Boros Sándor Művészvezető
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hortobágyi Nonprofit Kft.
Cím: 4071 Hortobágy, Mátá Major 48
E-mail cím: boros.sandor@hortobagy.eu
Indoklás:

Az ember és az őt körülvevő környezet, előzőleg sok évtizedes hagyományait tükrözi a Pásztor Kultúrájának értékei, átadását, tanítása önkéntes munkát ad minden nemzedék számára. Rendezvényeiről, programjairól segítőkészség és pártatlan kultúránk megőrzését.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT. nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, HORTOBÁGY, JÚLIUS 22.

HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT.
4071 Hortobágy, Mátá Major 48
Cégjegyzékszám: 02-04-016747
Adószám: 10673451-2-09
Boros Sándor

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): SZATMÁRI ISTVAN GAZDÁLKODÁSI ÜRTÁLYVEZETŐ
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT.
Cím: 6021 HORTOBÁGY, MÁTA MAJOR 48.
E-mail cím: szatvari.istvan@hortobagy.eu

Indoklás: A PÁSZTOROK PÁRKAI ÖRÖKSÉGE A MAGYAR KULTÚRA SZERVEZÉSI RÉSZÉNEK, IGA MINDENKÉPPEN MEGŐRZENDŐ! TOVÁBBÁ A KÉSŐBBIEKBEN AZ ÁLLATTARTÁS, MINT POTENCIÁLIS FELELMATER FORRÁS RELEVÁNCIÁGA MÖLFEDNI FOG, IGA A PÁSZTOROK TUDÁSÁRA MEG MAGYOBBS RÜKSÉG LÉTEL, FŐLEK AZ EGRIE MEFEREDŐ KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT (PL. ÉRTÉKELTÁRTÓZÁS OKÁN KIKALKULT MÉRÁLKI IDŐSZAKOKTAN A LEGFŐLŐ TERÜLETEK BEÖRZTÁSA.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Hortobágy 09.29.

HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT.
H-4021 Hortobágy, Mátá major 48.
Cégjegyzékszám: 09-09-016747
Adószám: 13543461-2-09
T. Á. N. 1000-000-00258024-00000007

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): *Bordás János Csillós Számadó*
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: *Hortobágy Non profit kft.*
Cím:
E-mail cím:

Indoklás:

közel 40-éve pásztorlakodok. Szilvási János örökös pásztor volt a tanítói mestereim azér tőltön fontos nál a Hortobágyi pásztor hagyományok életben tartását mert ahogy nekem is átadta a tudást és a kultúrát. Így én is tovább adom a fiainak és az unokáimnak. meg már elmondhatom Posta László is az én tanítványom. Rendszeresen részt veszek a pásztorsággal kapcsolatos Rendezvényeken.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMN B Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *Bordás János* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, *Hortobágy* 2022. 07. 28

Bordás János

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): DOBI SÁNDOR Zuhász
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT.
Cím:
E-mail cím:

Indoklás: 1979-óta jelentősen non kapcsolatosan a pásztorhagyományokkal. 1981. Hortobágyon pásztorjühász munkája révén a pásztorjűntortúra a pásztorhagyományokat. Mindennapi munkája során és az éves rendezvényeken ismerteti a pásztoréletet és a pásztorhagyományokat az érdeklődő vendégekkel.
Fontos ennek az elhívó szakmások, életformák a jűntortúra, minél többen megismerjék a pásztoréletet.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagymányok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) DOBI SÁNDOR nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2021.07.27.....

..... Dobi Sándor

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): **BORTÁS ÁDÁM CSIKÓS**
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: **HORTOBÁGYI NONPROFIT KFT.**
Cím:
E-mail cím:

Indoklás: ÉDESAPÁM - AKI SZINTÉN CSIKÓSKÉNT DOLGOZIK A HORTOBÁGYON - NŐTTEM BELE A PÁSZTOR KULTÚRÁBA, EGÉSZ KISGYEREK KORÁBÓL A HAGYOMÁNYOS PÁSZTORVADÁS, A LOVAK SZERETETE TESZI KI MINDEN NAPJAIMAT. CÉLOM, HOGY GYERMEKEIMNEL ÉN IS NINEL HAMARABB REGISZTERESSEM EZT AZ ÖRÖKSÉGET, MELLYEL ÉLETBEN TUDJUK TARTANI A PÁSZTOROK TUDÁSÁT.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **BORTÁS ÁDÁM** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, **2022. 07. 27.**.....

.....

aláírás/pecsét

NYILATKOZAT

Név (titulus): Naggyörgy Jenő, elnök

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Karcagi Birkafőzők Egyesülete

Cím: 5300 Karcag, Rimaszombathy u. 10.

E-mail cím: elnok@birkafozok-karcag.hu

Indoklás:

- Idézet az egyesület alapító okiratából: „Az egyesület célja továbbá... a magyar nép hagyományainak és a folklór alapvető ismereteinek bemutatása, ezáltal nemzetünk, gyökereink megőrzése.” E hagyományok között előkelő helyen szerepelnek a pásztorhagyományok. Egyesületünk abban a szerencsés helyzetben van, hogy a Hortobágyon is ismert és megbecsült két juhász család jelenkori képviselőit, leszármazottait tagjai körében tudhatja. Nevezetesen a Csontos és Márki családokról beszélhetünk, akiket ma Idősebb Csontos György és Béres Mihályné/Márki Piroska („örökös pásztor”) képviselnek, akik ma is, vagy a közelmúltban még aktívan vettek részt e munkában. Az egyesület tagjai sokat tanulhattak tőlük és a kapott tudást a pásztorételek (birkapörkölt, pásztor-tortarhonya, slambuc, galaburgyi) főzésével adják tovább a közösségeknek.
- Karcagon országos, sőt határainkon túli ismertségű program a Karcagi Birkafőző Fesztivál, ahol a pásztorhagyományok is felelevenítésre kerülnek („Juhszárnyék”). Nemes ételünk, a hungarikum, karcagi birkapörkölt nem létezhetne az „alapanyagot” gondoskodással nevelő juhászok, pásztorok, közöttük a hortobágyiak nélkül, ezért tagjaink előtt nagy becsben vannak.
- mint ahogyan a birkafőzés karcagi hagyományának megőrzését, továbbadását fontosnak tartjuk, csak így gondolkozhatunk az ételünk alapanyagát biztosító juhászok, pásztorok hagyományai felől is. A főző és a pásztor egymásra utalt felek. A juhász tudja a legjobb tanácsot adni a birkát, mint főzési alapanyagot illetően. A főzőnek elemi érdeke a jó kapcsolat a pásztorral, rá van utalva annak és hagyományainak ismeretére. A főzőket összefogó egyesületünk nagy súlyt fektet a hagyományos főzési mód, a készítés fortélyai átadására a fiatalabb generáció számára. Ez nem lehet másként a pásztorok esetében sem!
- a hortobágyiaknak nem igazán kell bemutatni a karcagi birkafőzőket, hiszen egymás fontos rendezvényein (Hídi Vásár, Karcagi Birkafőző Fesztivál és más rendezvények) kölcsönösen részt veszünk, szerepelünk eredményesen.
- a „mit teszünk...” kérdésre csak egy példa: Sinka István, az egyesület kulturális örökség felelőse a közelmúltban kezdeményezte a „juhászbot (juhászkampó)”, mint nemzeti érték JNSZ Megyei Értéktárba való felvételét, és kezdeményezésére ez meg is valósult, sőt értesítést kapott arról, hogy felterjesztik a Magyar Értéktárba való felvételre.

Egyesületünk elnökeként örömmel és támogatólag nyilatkozom, hogy „A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása” elnevezésű felterjesztés felkerüljön a Szellemi Kulturális Örökségek nemzeti regiszterébe.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMN B Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása örökség-elem felvételét** javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A **Karcagi Birkafőzők Egyesülete** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Karcag, 2022. 07. 29.

Nagygyörgy Jenő elnök

aláírás/pecsét

Karcagi Birkafőzők Egyesülete
5300 Karcag,
Rimaszombatgy utca 10.
Adószám: 18395703-1-16
Bankszl.: 70100114-11097947

Melléklet 1,
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Szepesi Tibor polgármester

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Karcag Városi Önkormányzat

Cím: 5300 Karcag, Kossuth tér 1.

E-mail cím: polgarmester@ph.karcag.hu

Indoklás:

Karcag Városi Önkormányzat fontosnak tartja, hogy a hortobágyi pásztorhagyományok megőrzésre kerüljenek. Minden évben megrendezésre kerül a Karcagi Birkafőző Fesztivál.

A kunsági pásztorétel készítésének versenye jó alkalom arra, hogy a városba látogatók bepillantást nyerhessenek a juhászok mindennapi életébe. Az ország több pontjáról érkeznek a fesztiválra pásztorok.

A Bengecseg Alapítvány és a Karcagi Birkafőző Egyesület családi és gyermek programokkal várja az érdeklődőket, ahol a pásztoréletet mutatják be korabeli játékokkal, kézművességgel (fonás, szövés, nemezelés, lepény készítés, állatokkal való ismerkedés stb.), a birkapörkölt főzés lépéseinek elsajátításával.

A Györfly István Nagykun Múzeum múzeumpedagógiai foglalkozásokkal („Pásztorélet a Nagykunságban”) keltette fel az ifjúság érdeklődését a pásztor élet iránt.

Jól mutatja a hortobágyi pásztorülethez való szoros kötődését Karcagnak, hogy Hortobágy egyetlen női örökös pásztorai Béres Mihályné Márki Piroska karcagi. Az elhunyt örökös pásztorok tagjai között van: Szopkó János és Szopkó Jánosné szintén karcagiak voltak.

Id. Csontos György több száz évre visszamenőleg vezetheti vissza, hogy juhász családból származik.

Mindezek alapján támogatom és javaslom, hogy a **hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem a Szellemi Kulturális Örökség listájára kerüljön.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **Karcag Városi Önkormányzat** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Karcag, 2022. 07.29.

NYILATKOZAT

Név (titulus): Nagy Emese, kuratóriumi elnök
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Bengecseg Egészségmegőrző és Kulturális Alapítvány
Cím: 5300 Karcag, Kisföldek Téglagyár telep. 1.
E-mail cím: bengecseg@gmail.com

Indoklás:

Karcag gazdálkodásának történetét a vízrendezés előtti és utáni állapotok határozzák meg. A folyószabályozás előtt a legeltető nagyállattartás, azt követően pedig a szántóföldi növénytermesztés volt a jellemző.

A legeltető nagyállattartás az Alföld vízjárta legelőinek jellemző tevékenysége volt. A nagy kiterjedésű réteket a kunságiak éppen úgy használták mint a sárréti, vagy a hortobágyi pásztorok. Bár Karcag mezőgazdálkodásában mára a növénytermesztésé lett a főszerep, a helyi pásztorok kultúra számos eleme őrződött meg egyrészt a mindennapi praxisban, másrészt a különféle hagyományörző tevékenységekben.

A Bengecseg Alapítvány két évtizede szervez a népi kultúrához köthető átörökítő programokat. Tematikus alkalmait többnyire a réti élethez, a pásztorok kultúrához kötődnek. A szervezett múzeumpedagógiai órák, dramatikus játszóházak, kézműves foglalkozások az ismeretátadás alternatív alkalmait. Jellemzőjük a hitelesség, a játékoság, az interaktivitás. Fő célcsoportok a gyerekek, ifjak, családok. Programjaik rendszeres kiegészítői a városi rendezvényeknek.

Példaként említem az alábbi programokat:

- „JátszóRét” - interaktív, mini tanösvény, ahol játékmester vezetésével akár juhászbojtárrá is lehet válni
- „Bojtárszállás” - ahol kis méretű pásztorozeszközök, fából faragott állatok segítik a játszva tanulást
- „Asszonyszállás” - ahol a gyapjúfeldolgozás lépéseivel lehet ismerkedni
- „Farkasverem” - ahol a valóságos pásztorozeszközök használatát lehet gyakorolni stb.

A Bengecseg Alapítvány több mint két évtizedes munkája során kb. 60 alkalommal járult hozzá az Hortobágyot és a Kunságot egyaránt jellemző pásztorok kultúra megismertetéséhez.

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása c. elem felterjesztését a Nemzeti Kulturális Örökség listájára támogatjuk.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása örökség-elem felvételét javasolva a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére**

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam

A Bengecség Alapítvány nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A feltételek teljesítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem

Kelt Karcag 2022.07.31.

Bengecség Alapítvány
5300 Karcag, Kálvária utca 1. sz. 1. em.
Adószám: 15533321-1-13
e-mail: bengecsug@opti.com

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Szólláth Tibor Zoltán polgármester
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hajdúnánás Városi Önkormányzat
Cím: 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 1.
E-mail cím: t.szollath@hajdunanas.hu

Indoklás:

Településünk számára mindig is fontos volt a népi kulturális hagyományok megőrzése, ápolása és továbbörökítése. A magyar népi kultúra részét képező, régmúltban fellelhető pásztorhagyományok régióinkban és városunkban egyaránt megtalálhatóak.

A hortobágyi pásztorok tudása – legyen szó akár a kézműves értékekről, a népdal- és néptánc kincsekről, a gasztronómiai hagyományokról - a maga nemében egyedülálló örökséget hagyott ránk, melyet kötelességünk úgy ápolnunk és megőriznünk, hogy unokáinknak is örökségként hagyjuk.

Közös felelősségünk, hogy a jövő generációi identitástudata erősítésének fontos részét képezzék a hortobágyi pásztor kultúra értékei, ősi tradíciói.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **Hajdúnánási Városi Önkormányzat** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Hajdúnánás, 2022. július 29.

Szólláth Tibor

Hajdúnánás város polgármestere

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): *Falcsák Attila polgármester*
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: *Hortobágy Község Önkormányzata*
Cím: *6071, Hortobágy, Czeneje J. u. 1.*
E-mail cím: *phhortobagy@gmail.com*

Indoklás: *Hortobágy Község Önkormányzata számára kiemelten fontos a hortobágyi pásztor hagyományok generációkon átívelő tudásának átadása, a hagyományok jellemző pásterkultúra népszerűsítése.*
Ennek érdekében minden rendelkezésünkre álló erőforrást felvonultatva a hortobágyi örökös Pásztorainak bemutatása, népművészeti tevékenységük megőrzése, megújítása.
Ezen felül terveink között szerepel, hogy Hortobágy településen hagyományokért szándékkal egy népművészeti fesztivál valósuljon meg.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *Hortobágy Község Önkormányzata* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, *Hortobágy, 2020.09.09.*

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus):

TÓTH LAJOS polgármester

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve:

PÜSPÖKLDÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Cím:

4150 PÜSPÖKLDÁNY, BOCSKAI U. 2.

E-mail cím:

hivatal@puspokladany.hu

Indoklás:

Püspökladány három tájegység: a Sárrét, a Hajdúság és a Hortobágy találkozásánál fekszik. A térség lakóinak fő megélhetését egykor a földművelés és az állattartás adta. Városunkban a pásztorhagyományok mind a mai napig tovább élnek a kézműves mesterségek, a néptánc és a népdalok formavilágában. Az 1958-ban alakult Sárréti Népi Együttes, valamint a Törő Gábor Hagyományörző Népdalkör Egyesület (alapítva, 2004) a Sárrét és a Hortobágy népzenei, népi kulturális értékeit mutatják be, ismertetik meg a határainkon innen és túl élőkkel. A Törő Gábor Népdalkör férfi tagjaiból alakult Ladányi Betyárok Népdalkör népdalcsokrainak többségét is hortobágyi pásztordalok alkotják. 2019-ben jelent meg a Törő Gábor Hagyományörző Népdalkör "Hortobágnak széles vize" jubileumi CD-je, melyen a tájegység pásztor-és betyárdalait hallhatjuk.

A két népi együttes tehát méltó módon ápolja és élheti az elődök,- többek között - Boruzs András, Törő Gábor, Ifj. Vígh Sándor – szellemi örökségét.

A Kenderkőc Néptáncegyüttes, a Tádé Néptáncegyüttes koreográfiáiban, színpadi produkcióiban pedig megelevenednek a Sárrét és a Hajdúság pásztortánc kincsei. Néptáncegyütteseink fontos feladatuknak tartják a pásztortáncok világának megőrzését, népszerűsítését.

A Püspökladányi Települési Értéktárban szerepel Csibi Gyuláné és Soós Kálmánné püspökladányi szürkészítők munkássága. Csibi Gyuláné készítette a ladányi szűrt,- a pásztorviselet legszebb darabját-, melyet jeles alkalmakkor magára ölthet egy-egy táncos vagy szólóénekes.

Dorogi Márton néprajzkutató (Szerep, 1911. szept. 11. – Püspökladány, 1980. nov. 10.), akinek nevét a helyi művelődési központ, és a Petritelepi városrész egyik utcája viseli – tudományos munkáiban magyarázta meg a népi mesterségekhez, a pásztorkodáshoz kapcsolódó szakkifejezéseket, kutatta és feldolgozta a Nagykunság és a Sárrét pásztorhagyományát, megörökítette a pásztorkészségeket. Dorogi Márton a szürminták motívumkincsét összegyűjtve szakkört is alapított, hozzájárulva ezzel a térség népművészeti kincsének továbbörökítéséhez.

A hortobágyi pásztortalálkozók, hídi vásárok és egyéb ünnepek állandó résztvevői voltak a püspökladányi pásztorok is.

Veres Péter írja, hogy a „Kiszáradt a tóból mind a sár, mind a víz...” kezdetű pásztornóta „könyörgő, varázserejű ősi imádsága a Hortobágnak. Senki más nem tudta úgy énekelni, mint Törő Gábor, a püspökladányi csikósszámadó.” Kunkovács : 2013, 121) Az ő általa énekelt változatot, melyet a rádió archívuma őriz, azóta is gyakran játszik a találkozókon.

Azt is kevesen tudják, hogy a ladányi kötélverő mesterek látták el pályva vagy fogókötéllal a hortobágyi pásztorokat (vö. Kunkovács :2013, 144)

Városunkban élt Nagy István gulyás (1924-2017), Hortobágy Örökös Pásztora is. Nagy István Nádudvaron született, híres pásztorordinasziában. Dédapja, nagyapja, apja és testvérei szintén pásztorok voltak. Túl a 90. évén is gyakran énekelt, szívesen vette, ha meghívást kapott ünnepekre, találkozókra. „-Pásztor lennék mindig, nem bánom, hogy milyen változott a világ”(A múltnak kövéből : 2014, 43)

Püspökladány Város Önkormányzata büszke híres szülőtteire, a fent említett művészeti csoportokra, együttesekre, népi kismesterekre, hiszen fontos szerepük van a népi hagyományok megismertetésében és továbbvitelében. Kulturális csoportjaink állandó résztvevői a városi és egyéb jeles napokra, szervezett rendezvényeknek, ünnepeknek.

Püspökladány a Hortobágy szomszédságában különösen fontosnak tartja a kulturális örökségünk szerves részét képező pásztorhagyományok ápolását, tovább éltetését. Ennek eszköze lehet a népi kézműves mesterségek fejlesztése, bemutatkozási alkalmak biztosítása, rendezvényeken való részvétel, a pásztorhagyományok élővé tétele, tudományos gyűjtőmunka, műhelyfoglalkozások támogatása.

Kulturális örökségünk, a néprajztudomány szerves részét alkotják a pásztorhagyományok.

Püspökladány Város Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a Hagyomány, természet, szerves műveltség a fiatal generációk ismeretanyagát is gazdagítsák. Ennek eszköze lehet a népi kismesterségek oktatása, a népdal, néptánc tanulás, hiszen ezekben továbbél a népi pásztorvilág motívumkincse.

Önkormányzatunk büszke híres szülőtteire, művészeti csoportjaira, a népi kismesterekre, hiszen fontos szerepük van a népi hagyományok megismertetésében és továbbvitelében. Kulturális csoportjaink, népi alkotóművészeink számára városunk önkormányzata bemutatkozási lehetőségeket szervez, támogatja és ösztönzi őket a rendezvényeken, pásztortalálkozókon, kézműves vásárokon való részvételre.

Püspökladányban, a Hortobágy szomszédságában kiemelt szerepe volt a pásztorhagyományoknak. A pásztorokon túl, népi mesterek (kötélverő, szürkészítő, bőrműves) éltették és örökítették apáról- fiúra a pásztorok hagyományát. Püspökladánynak van tiszteletbeli örökös pásztora, Nagy István.

A hortobágyi pásztorhagyományok továbbélhetnek pásztorainkban, táncainkban, a kézműves remekek motívumkincseiben. Önkormányzatunk szeretne még több támogatást adni művészeti csoportjainak, felkutatni és megismertetni a fiatalokkal az ősi népi mesterségeket (oktatás, műhelymunka szervezése, bemutatkozási lehetőségek-rendezvények, találkozók), püspökladányi pásztorhagyományokhoz kötődő kulturális, szellemi, tárgyi értékek kutatása, felvétele a Püspökladányi Települési Értéktárba.

Felhasznált irodalom:

- *A múltnak kövéből, 2014, Püspökladány*
- *Dorogi Márton: Hasznos minden porcikája, 2011, Püspökladány*
- *Kunkovács László, 2013: Pásztoemberek*

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMN B Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) PÜSPÖKLADÁNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Püspökladány, 2022. július 29.

Tóth Lajos
polgármester

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Czeglédi Gyula polgármester
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hajdúszoboszló Város
Önkormányzata
Cím: 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.
E-mail cím: polgmhiv@hajduszob.hu

Indoklás:

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata fenntartja a Bocskai István Múzeum és a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár intézményeket, amelyeken keresztül biztosítja a helyi hagyományok megismerését. Az Önkormányzat minden évi költségvetésében pénzalapot különít el kulturális tevékenység támogatására. Az alaphoz civil szervezetek nyújthatnak be pályázatot. Többek között pályázni lehet: kulturális és művelődési feladatok színvonalas megszervezésére, valamint hatékonyabb és gazdaságosabb megvalósítására, hagyományteremtő, hagyományörző és ápoló rendezvények megvalósítására, illetve olyan ismeretterjesztő, vagy tudományos igényű publikációk megjelentetésére, amelyek ezen rendezvények, szokások feldolgozását, értékelését adják.

A hajdúszoboszlói Bocskai István Múzeum az alábbi módokon őrzi és interpretálja a hagyományos hortobágyi pásztorkultúra különböző elemeit:

A múzeum közel 8000 műtárgyat számláló néprajzi gyűjteményének jelentős részét képezik a pásztorkodáshoz kapcsolódó műtárgyak. Ezek egy részét a pásztorok által használt, de iparosok által készített tárgyak (fém eszközök, viseleti elemek, stb.), másik részük a pásztorművészet tárgykörébe tartozó, saját maguk által készített használati és dísz tárgyak (karikásostorok, pásztorbotok, bőr-, szaru-, fa tárgyak, stb.) képezik.

A Bocskai Múzeum adattári anyagában számos dokumentum (pásztorokkal készült interjúk, személyes iratok, feljegyzések stb.) található, melyek a Hajdúszoboszlón és környékén élt egykori pásztorok életébe engednek betekintést. Emellett igen jelentős a múzeum fotótárának pásztorokat (munka közben vagy műteremben) megörökítő fénykép anyaga is. A hortobágyi pásztorsághoz köthető gyűjteményi anyag egy reprezentatív és tematikusan válogatott része a múzeum "Pásztorkincsek" című állandó kiállításában látható.

Az intézmény jelentős múzeumpedagógiai tevékenységével is igyekszik erősíteni kultúráközvetítő szerepét. A minden tanítási félévben megjelentetett múzeumpedagógiai ajánlónk egyik állandó foglalkozása a pásztorok világát mutatja be. A foglalkozás célcsoportja az óvodai nagycsoportos és az alsó tagozatos iskolás korosztály, akik számára játékos, interaktív módon közvetítjük a hortobágyi pásztorkultúra témáját. A hajdúszoboszlói Bocskai Múzeum igazgatója, Dr. Bihari-Horváth László 2018-ban, a múzeum társkiadásában jelentette meg "Csengők a

magyar népi kultúrában" című könyvét, mely egy átfogó tanulmány és egy reprezentatív, látványos katalógus keretében dolgozza fel a paraszti állattartás eme különleges tárgytypusát. A könyv hivatkozási alappá vált a pásztorkultúra kedvelői, kutatók és gyűjtők körében.

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár tevékenységei: Évente két, a pásztorkultúra sajátosságaiban gyökerező rendezvényt szervez. Az egyik: Kösely kupa - Hajdúszoboszlói Lovasfesztivál, amely a lovashagyományok bemutatását tűzi ki célul, részben sportszakmai rendezvény, részben fesztivál (fogathajtókkal, látványos lovas bemutatókkal). Idén 41. alkalommal lesz megrendezve. A másik: Óévbúcsúztató Szilveszteri Csergetés. A csergetés Hajdúszoboszló legrégebbi szokás hagyománya, a település összetartását és megmaradását jelképező esemény. Történelmi eredete egyes források szerint a 17. század közepére nyúlik vissza. A monda szerint Hajdúszoboszló népe az állattartásban használt zajkeltő eszközökkel, égő szalmacsóvával, a templomtorony kivilágításával és a harangok félreverésével segítette a közelben csatázó hajdúk seregét a túlerőben lévő törökökkel szemben.

A fent említett rendezvények mindegyike jórészt az önkormányzat által biztosított költségvetési keretből valósul meg (kisebb részben cégektől kapott szponzori támogatásból). Városunkban továbbá települési értéktár is működik. Események a Múzeum részéről az állandó kiállítások, tárlatvezetések, Múzeumok Éjszakája programsorozat. A Művelődési Központ rendszeresített programjain keresztül mutatja be a helyi hagyományokat, pl. Szoboszlói Folkhétvége, melynek kézműves vásárában helyi és környékbeli iparművészek mutatkoznak be, időszaki kiállítások révén, Szoboszlói Nyár programsorozat, ahol javarészt helyi csoportok vesznek részt 60 napon keresztül.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) Hajdúszoboszló Város Önkormányzata nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Hajdúszoboszló, 2022. 07. 28.

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Hegedüs Péter, polgármester

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Balmazújváros Város Önkormányzata

Cím: 4060 Balmazújváros, Kosszth tér 4-5.

E-mail cím: polgarmester@balmazujvaros.hu

Indoklás:

A civil szervezetek és Balmazújváros Város Önkormányzata kiemelt feladatának tekintik a pásztor hagyományok megtartását és a jövő nemzedéknek való átadását. Jómagam is nagyra értékelem a hortobágyi pásztorok munkáját és méltó elismerésnek tartom a Szellemi Örökség Nemzeti listájára történő delegálást.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

Balmazújváros Város Önkormányzata nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt: Balmazújváros, 2022. július 28.

Hegedüs Péter polgármester képviselőjében:

Demeter Pál alpolgármester

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Varga József, együttesvezető
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Bocskai Néptáncgyűttes
Cím: 4220, Hajdúböszörmény Bocskai tér 4.
E-mail cím: neptanbocskai@gmail.com

Indoklás:

A Bocskai Néptáncgyűttes alapvető céljának tekinti a hajdúsági/hortobágyi kultúra megőrzését és átadását a fiatal generáció számára. Ehhez hozzájárul számos, a vidék táncanyagát feldolgozó koreográfia, mint a Kétfotos tánc. Hajdúböszörmény több rendezvényén is aktívan részt vesznek a környékbeli pásztorok, többek közt a Országos Cifraszűrös Találkozó és Hagyományörző Nap, Böszörményi Csergetés és Pásztorünnep. Ezen rendezvényeken együttesünk is részt vesz, ezzel is közelebb kerülve ehhez a hagyományos kultúrához.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális*

Örökség Nemzeti Jegyzékére.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) Bacskai Néptánc egyesület
nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A
felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok
megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Hajduböszörmény, 2022. július 28.

A circular stamp with a handwritten signature over it. The stamp contains the text "Hajduböszörményi Néptánc Egyesület" around the perimeter. The signature is written in black ink and is somewhat stylized.

aláírás/pecsét

ÚJSZENTMARGITA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERÉTŐL

4065 ÚJSZENTMARGITA, RÁKÓCZI U. 125. TEL./FAX.: 0036 52/214-002
MOBIL: 0670/9415438 E-MAIL: ÚJSZENTMARGITA@GMAIL.COM
WWW.UJSZENTMARGITA.HU

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

Újszentmargita Község Önkormányzata nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Újszentmargita, 2022. 07. 28.

Tisztelettel

Melléklet 1:
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Maczik Erika polgármester

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. Neve: Nádudvar Város Önkormányzat

Cím: 4181 Nádudvar, Fő út 119.

E-mail cím: polgarmester@nadudvar.hu

Indoklás:

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása elnevezésű felterjesztéshez:

Nádudvar ősi település, alföldi kisváros, amely négy tájegység metszéspontjában (Hortobágy, Hajdúság, Nagykunság, Sárrét) helyezkedik el. A természethez igazodó egyedi tájgazdálkodása és pásztor kultúrája messze földön híres.

Településünk igen gazdag a régi paraszti kultúra emlékeiben a népi mesterségek, a pásztorművészet ápolásában. A magas színvonalú hagyomány ápolásra jellemző, hogy számos népművész dolgozik a településen, a mesterek munkáit messze földről érkező vendégek is megcsodálják. A nádudvari népművészet világhírét a „tűz és a föld művészete”, a fekete cserép készítése hozta meg. A XVIII. Század végén kialakult mesterséget apáról fiúra örökítik a nemzedékek. A népi hagyományok ápolásában, a jövő nemzedékre való átörökítésben kiemelkedő szerepet játszik a népi kismesterségek szakiskolája, ahol iskolarendszerben oktatják a népi mesterségeket.

I. Nádudvar Város Önkormányzata fontosnak tartja a helyi hagyományok megismerését, reprezentálását, azok továbbörökítését a jövő generációi számára:

Mindig nagy hangsúlyt fektet a városban alkotó kézművesek, népművészek munkáinak tervei- nek megvalósításában. Fontos feladata továbbá a településhez köthető hagyományok ápolása és minél szélesebb körben való bemutatásának népszerűsítése. Rendszeresen mutatkozik meg a város a környező településeken, ahol a népi kézművesek sokszínű palettája sorakozik fel. Kézműveseink egyik kiemelt alkotási területe a paraszti élet mindennapjaihoz, illetve a pásztorélet sokszínűségéhez csatolható. Nádudvar mindig is gazdag volt a sokszínű népművészeti kultúra bemutatásában. Alkotnak a településen fazekasok, hímzők, szűrtét készítő, szövők, kulacs készítő, pipakészítő, hangszerkészítő, kosárfonók, faművesek, ékszerkészítő, zsinórmester.

1. Az Önkormányzat fontosnak tartja a helyi civil szervezetek támogatását, és az egyéni alkotók minél szélesebb körben való megjelenését.

2. Nádudvar csatlakozott a „Magyar Szürkék Útja” Kulturális tematikus útvonal Hajdú-Bihar megyében című TOP-1.2.1-15-HB-2016-00020 projekthez, ahol a régi városháza épületéből átalakított kiállító- és fogadótér kerül kialakításra. A kiállító térben a pásztorélet és az ahhoz kapcsolódó kézművesség is szerepet kap.

3. Nádudvar Város Támogatja a Nemzeti Művelődési Intézet „Aszakkör” program minél szélesebb körben való népszerűsítését a településen.

II. Pásztorokkultúránk mindennapjaink szerves részét képezik, azok megjelennek az önkormányzat, helyi kulturális egyesületek, oktatási és kulturális intézmények tevékenységében, az általuk szervezett programokon:

1. A nádudvari Ady Endre Művelődési Központ és Városi Könyvtár hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése, feltételeinek biztosítása elnevezésű alapszolgáltatás (Közművelődési alapszolgáltatások Kultv. 76. § (3)) keretében és egyéb megvalósított programjai és rendezvényei által az alábbi módokon kapcsolódik a hortobágyi pásztorokkultúrához:

- **Kultúrterasz folk** elnevezésű rendezvényen helyi népművészek mesterségbemutatót tartanak. Az Aranypáva-díjjal kitüntetett Nádudvari Kéknefelejcs Citerazenekar (intézményünkben működő civil szervezet) pásztorodallamokat és tájjellegű népdalokkal színesíti a programot. A helyi közösségek hagyományörző programokkal, előadásokkal szórakoztatják és gasztronómiai bemutatókkal színesítik az eseményt. Az érdeklődők így módon megismerkedhetnek a pásztorok hagyományos ételleivel is.

- A pásztoroknak **találkozási lehetőséget biztosít** a művelődési ház. Pavluskáné Sulyok Julianna nyugalmazott közművelődési szakember fogja össze a pásztorainkat, akik Hagyományörző rendezvényeink kiemelt vendégei. A Nádudvaron született és élő Szónyi Imre juhász 2022. ápr 23-án Hortobágy Örökös Pásztora lett. Évente több alkalommal rendezzük meg a művelődési központban, ahol régi filmeket, folyóiratokat, dokumentumokat visszanézve nosztalgizhatnak.

- **Nádudvari Hímzőkör** a hortobágyi szűrők hímzett világát dolgozza fel 2022. június 11-én „Mit szűr a szűr” szakmai szűrőhímző napot tartottak, ahol helyi- illetve környező településeken élő érdeklődők vettek részt szép számban.

- A művelődési ház **közreműködő partner az I. Vándorinas tábor lebonyolításában**. Ahol a Népművészeti Egyesületek Szövetsége és ifjúsági bizottsága szervezésében 18-és 35 év közötti fiatal alkotó ismerkedhet meg a Hortobágy és környéke pásztor és paraszti kultúra sokszínűségével. A négy napos tábor idejében a fiatalok elméleti és gyakorlati szakmai tanácsot kap a pásztorélet tárgyi, szellemi, és környezeti kultúrájából.

- A **Pusztai művészeti- Amatőr Alkotóművészeti és Honismereti Alkotótábor**, ahol évről évre lelkes képzőművészek dolgoznak egy adott témában bentlakásos tábor keretében.

- **Városi rendezvényeken**, mint pl.: **Hagyományörző pásztormajális és Nádudvar Város Napja** fontos eleme a pásztorkultúra bemutatása helyi pásztorokkal, népművészekkel, főszerepet kap helyi identitásunk erősítése, a generációk közötti kapcsolódások erősítése és a hagyományos értékek átadása, a tudástranszfer megerősítése céljából.

- **Nádudvari Települési Értéktár** újjáalakítása, működtetése, amelyben szintén szerepel a pásztorkultúra és a helyi értéktár bizottságban tagsággal bírunk.

- **Hungarikum Helyi értéktár kiállítótér és konferenciaterem** került átadásra 2021 augusztusában, mely állandó kiállítótérként működik. Az Agrárminisztérium támogatásával megvalósult bemutatótér kiállítási anyagában a megnyitókori 14 érték (Hungarikumok és kiemelt nemzeti értékek) került bemutatásra, amely azóta számos egyéb helyi értékkel bővült. Zömmel a paraszti- és pásztorkultúra jelenik meg jellemzően. A teremben kortól és nemtől függetlenül múzeumpedagógiai foglalkozások valósulnak meg, de helyét biztosítunk egyéb időszaki kiállításoknak, bemutatóknak, előadásoknak, konferenciáknak, klubfoglalkozásoknak és zajlott már ebben a térben esküvői szertartás is.

2. Nádudvari Pásztornapok:

A rendezvény 15 éves múltra tekint vissza. Célja a helyi pásztorok életmódjának, munkájának, tudásának bemutatása, az értékes szellemi, tárgyi kincsek megőrzése. Feladata Nádudvar pásztorkultúrájának szokások, hiedelemvilág, viselet, jószág tartás, önfenntartó életmód, népzene és tánc, gasztronómia, tárgyalás bemutatása. A többszázéves múltra visszatekintő, népi kultúrát átörökítő nádudvari családok tudásának közvetítése, amely a XXI. sz. emberének mindennapjaiba is beépíthető, hasznosítható. Közvetíti a pásztorelet mozzanatait, területét, bevonva az itt élő idős pásztorokat, a fiatalabb, ma is állattartó utódaikat. Betekintést nyújt mindennapjaikba, ünnepeikbe. A rendezvényhez mindig kapcsolódik kiállítás, többféle ismeretterjesztő előadás, a környék kézműves mestereinek bemutatója, vásár és hozzá illő nivós népművészeti előadók fellépése. A Program kapcsolódó elemeként a programszervezők gyűjtik a régi családi fotókat, dokumentálnak, értékfeltárást végeznek. Interjúkat készítenek a pásztor-dinasztiákkal. Feladatuk rangot adni ennek az életfórmának. Napjainkban az Ady Endre Művelődési Központ és Városi Könyvtár Hagyományörző Pásztormajális néven szervezi meg a programot, mivel az rendezvényt útjára indító egyesület (Nádudvar Turizmusáért Egyesület) megszűnt.

3. Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium

A népi kézműves szakmák iskolarendszerű oktatása érdekében dolgozik 1992 óta folyamatosan. Hittel és kitartással vallja, hogy a paraszti kultúrában oly fontos mesterségek a mai világunkban is hitelesek lehetnek. Jól felszerelt műhelyekben sajátíthatják el a tanulók a tárgyalgó népművészet elméleti és gyakorlati gyökereit mesterektől. A tananyag alaprésze a pásztorkultúra elsajátítása.

4. Nádudvari Kincsház- Helytörténeti gyűjtemény

A Nádudvaron található Kincsház helytörténeti gyűjteményében számos a Hortobágy és környéke néprajzi paraszti kultúráját bemutató tárgye gyűttes található, melyet Ludmanné Papp Ilona a Közgyűjteményi alapítvány elnöke mutat be minden korosztálynak.

5: A **Fazekas család** dokumentáltan az 1700-as évektől kezdve készít fekete cserepeket a településünkön. Jelenleg három alkotóház és családtörténeti gyűjtemény várja a látogatókat, ahol a pásztorelet mindennapjaihoz kapcsolódó tárgyak is szép számmal fellelhetőek mint pl.: agyagedények, víz húzó edények, subák, bundák, tarisznyák, ételkészítéshez használatos pásztorezközök. A fazekasmesterek tárlatvezetése során az érdeklődő megismerheti történetiségét és ki is próbálhatja ezeket a pásztorkellékeket.

III. Településünkön a helyi hagyományos népi kultúra (ezen belül a pásztorság) bemutatását, a pásztorkultúra fennmaradását támogatják:

1. Nádudvar Város Művelődéséért és Sportjáért Alapítvány lehetőséget biztosít a településen művészeti, közművelődési programok támogatására a Nádudvarhoz fűződő művészeti és tudományos kiadványok megjelentetésének támogatására így a városban élő és a várossal aktív kapcsolatot tartó alkotóművészek, művészeti csoportok, a városban működő kulturális intézmények, szakmai szervezetek, egyesületek, alapítványok anyagi támogatásban részesülhetnek.

2. Szülőföldünk Nádudvar Öröksége és Jövője Alapítvány táboraiival, kiadványaival lehetőséget biztosít, hogy minél szélesebb körben ismerhessük meg helyi hagyományos népi kultúránkat. Kiadványaik pl.: Nádudvari Helyi Értékek (2016), Egyszer volt... Képek a régi Nádudvar életéből (2011).

3. A Nádudvar Turizmusáért Egyesület 2014-ben kiadta Pásztorok Pásztorélet Pásztornapok című kiadványát.

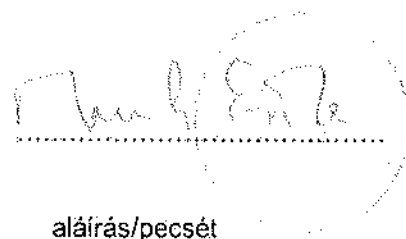
4. KITE Zrt és a Nagisz csoport rendszeresen vásárol helyi népművészekről tradicionálisan nádudvari alkotásokat, ezzel is segítve a helyi népművészeti vállalkozások előbbre jutását.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) NÁDUDVAR VÁROS ÖNKORMÁNYZAT nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, NÁDUDVAR, 2022. Június 25.

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Bajusz Istvánné

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Községi Önkormányzat

Cím: 4064. Nagyhegyes, Kossuth u.2.sz.

E-mail cím: polgarmester@nagyhegyes.hu

Indoklás:

Nagyhegyes községben nincs hagyomány a pásztoréletnek, a pásztor hagyományoknak. A mi községünket 1952-ben alapították szétszórt tanyavilágból.

A Megyei Önkormányzat és 7 település összefogásával az Oxenweig program keretében az Elep-i településrészen / 6 km-re a községtől a nádudvari úton/ kialakítottunk egy Bemutató termet , ahol a pásztorhagyományokat mutatjuk be és a csillagos égboltot, a szürkemarha hajtótutat ,narrációval ellátva. Építettünk egy kilátót és egy tanösvényt is. Átadás szeptember közepére várható.

A Hortobágygal és a pásztorélettel így vagyunk és leszünk kapcsolatban, hiszen a közigazgatási határunk nyugati irányban a pusztával határos.

A Bemutató terem üzemeltetése, a lakosság és a látogató vendégek számára való megnyitása után biztosítunk a csoportok számára „un.” idegenvezetést előzetes bejelentés alapján.

A terem és a hozzá tartozó klubszoba üzemeltetése a Művelődési Házunk égisze alatt működik/mint eddig a bemutató terem nélkül/.

A kilátóból lehetőség nyílik megtekinteni egy magánszemély szürkemarháit és a puszta egy részére is rá lehet látni.

Mi ennyivel próbáljuk segíteni a pásztorélet népszerűsítését.

[Handwritten signature]

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): BALOGH MARIANNA POLGÁRMESTER
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: KUNMADARAS NAGYKÖRSÉG ÖNKORM.
Cím: 5321 KUNMADARAS, KOSSUTH TÉR 1
E-mail cím: polgarmester@kunmadaras.hu

Indoklás:

Kunmadaras történetében a XVIII század közepétől fontos - néha kizárólagos - megjelölési forrás volt a pántokodás. Kunmadaras kisebb, zártabb település lévén legjobban konzerválta az őri kun pántokodás elemeit. A gazdasági - társadalmi mozgások maig csak lassú változást eredményeztek. A Hortobágyhoz nemuló kunmadarasi Nagylegelőn ma is fent tartózkodnak a helyi pántos családok (Kálai László juhász, Barta Sándor és Borsos László gulyások)

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása örökség-elem felvételét** javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) KUNMADARAS NAGYKÖRSÉG ÖNKORMÁNYZATA nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Kunmadaras, 2022. 07. 19.

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név: Gencsi Zoltán „Hortobágyért” díjas erdőmérnök

Intézmény neve: „Hortobágy Örökös Pásztora” cím egyik alapítója, a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. volt ügyvezetője

Cím: 4220 Hajdúböszörmény, Enyingi Török Bálint utca 18. sz.

E-mail cím: gencsi05@gmail.com

Támogatom, hogy „A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása” c. elem a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti listájára felkerüljön.

Indoklás:

Másfél évtizedig irányítottam a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft-t. Ebben az időszakban a régi magyar háziállatok létszáma hatszorosára növekedett. A Máta Ménes magántulajdonból visszakerült az állami ménesek közösségébe. A környező településekről (Balmazújváros, Tiszacsege, Nagyiván, Tiszafüred, hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Nádudvar, Hajdúszoboszló, Püspökladány, Nagyhegyes, Debrecen, stb.) Hortobágyra érkező pásztorság megfiatalodott és létszámában megerősödött.

Munkatársaimmal segítettük a pásztorthagyományok éltetését:

- a napjainkra országosan is jegyzett kihajtási- és a behajtási ünnep, valamint a magyar szürke-barátok találkozója rendezvények ötletével és megvalósításával,
- az országos gulyásverseny feltételeinek hortobágyi kialakításával, a rendezvény hortobágyivá válásával,
- pásztortáncverseny ötletével és meghonosításával,
- pusztai tematikus napok kialakításával az óvodások és az iskolások számára,
- A magyar szürkék útja - Oxenweg nemzetközi konferenciák szervezésével és szakértésével (Hortobágy, Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Debrecen, Nagyhegyes),
- az első pusztai állatorvos Dely Mátyás emlékére konferenciák szervezésével (Balmazújváros, Polgár)
- a közönség által nem ismert Kecskés pusztáról a bikavásár Pusztai Állatparkba való áthelyezésével,
- a pásztorkutyások versenyeinek hortobágyi befogadásával,
- Vándorlegény oszlop és vámkerék állításával a híd lábánál,
- a „Hortobágy Örökös Pásztora” cím alapításával,
- az örökös pásztorok életét bemutató filmek ötletével és finanszírozásával
- a „Hortobágy a magyar irodalomban” című kötetnek és a „Hortobágyi gulyaállás” népzenei válogatásnak a kiadásával
- a „Megmaradásunk jelképe, a magyar szürke” állandó- és vándorkiállításával,
- a Hortobágyi Körkép restaurálásával.

A fenti munkálkodásunk eredményeként 2008-ban az EU EDEN programjában Hortobágy elnyerte a „Magyarország legjobb élő hagyományokat őrző desztinációja” és a „Kiváló Európai Desztináció” címet.

Részt vállalok a debreceni Kistemplomban a „Pásztoradvent”, a „Böszörményi csergetés”, valamint a balmazújvárosi, nánási, szoboszlói, nádudvari pásztor ünnepek szervezésében. Ötletgazdája és szervezője voltam a balmazújvárosi Mihalkó-féle pásztorkalapokat népszerűsítő „Magyar kalap ünnepének”.

Eddig megjelent könyveim (Megmaradásunk jelképe a magyar szürke, Dely Mátyás - a legendás hírv puszta állatorvos, Csárdakönyv, Debreceni erdőskönyv, Pásztorokönyv) a Hortobágyhoz kötődnek.

Hortobágyot, a pásztorságot és a magyar szürkét népszerűsítő előadásaim száma több, mint kétszáz.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolja a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A Hortobágy Örökös Pásztorai cím alapítójaként hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Hajdúböszörmény, 2022. 07. 28.

Gencsi Zoltán

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Ludmanné Papp Ilona a Közgyűjteményi Alapítvány és a Kincsház vezetője

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Közgyűjteményi Alapítvány

Cím: 4181 Nádudvar, Kossuth tér 5, Kincsház

E-mail cím: kincshaznadudvar@gmail.com

Indoklás : A Közgyűjteményi Alapítvány által működtetett Kincsház állandó kiállításon őrzi a hortobágyi pásztorok tárgyi és szellemi örökségét. Néhány pásztorcsalád Nádudvaron pásztordinasztiát alkotott és alkot, s apáról fiúra száll a foglalkozásuk. Ilyen családok: a Nagy , a Fekete, és a Sárközi család. Tárgyi emlékeik, fényképeik, művészetük egy-egy szép darabja, az általuk kialakított speciális pásztorkommunikáció –a kútjelek- megtekinthetők és tanulmányozhatók a Kincsházban. A pásztorérettel kapcsolatos rendezvényeink állandó és köztiszteletben álló vendégei az idős, ma már nyugdíjas pásztorok, illetve az ifjú pásztorgenerációt képviselő Fekete Imre gulyás.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A Közgyűjteményi Alapítvány nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Nádudvar, 2022.július 26.

aláírás/pecset

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Fazekas István
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Feketekerámia Bemutatóház
Cím: 4181 Nádudvar Fő út 81.
E-mail cím: feketekeramia76@gmail.com

Indoklás:

Nádudvar egy olyan település mely igazán két dologról vált ismertté: a fekete kerámiáról, illetve a pásztorélet sokszínűségéről. A település elhelyezkedése a Hortobágy szélén van és ez adta, hogy a pásztorcsaládok jelentős része Nádudvaron élt. Kiemelkedően fontos a pásztorművészet a település életében hiszen itt éltek és alkottak azok a pásztorok, akik a csikóbőrös kulacsot, karikásosstorokat, rézöntést, vagy a szúrrátétet, szúrhímzést készítették, amely elengedhetetlen kellékei voltak ehhez az életformához.

Ezekhez az emberekhez személyes kapcsolatok, és a mély tisztelet ezen mesterségek iránt vezetett odáig, hogy a bemutatóházunkban a Fazekas család több évszázados munkássága mellett a pásztorélet és elsősorban a nádudvari pásztorművészet alkotásait is bemutassuk.

Ez az eltűnőben lévő kultúra olyan gyökerekkel és nemzettudattal bír, mely természetszerűvé teszi, hogy a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti listájára kerülhessen.

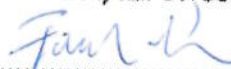
A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMN B Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) FEKETEKERÁMIA BEMUTATÓ HÁZ nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt. 2022. 04. 25. NÁDUDVAR

FAZEKAS ISTVÁN
4181 Nádudvar, Főút 81.
Asz.: 72542714-1-29
Evnysz.: 31755880

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): **DÓZSA PÉTER**

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: **VIA GOSKÚT LELETÉSZETI KFT**

Cím: **4060 BALMAZÚJVÁROS, 0461/30**

E-mail cím: **magdolna1610@gmail.com**

Indoklás:

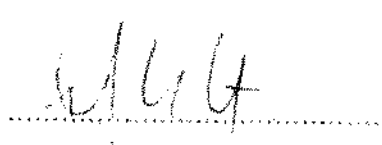
Támogatom

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása örökség-elem** felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt. Balmazújváros, 2022. 07. 28.

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Dr. Tiba István Csaba országgyűlési képviselő

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Országgyűlés

Cím: 4060 Balmazújváros, Árpád u. 8. 1/6.

E-mail cím: kigela3@gmail.com

Indoklás:

Hagyományaink tovább adása nagyon fontos feladat.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A „Hortobágy Örökös Pásztorai” nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Balmazújváros, 2022. 07. 22.

.....
aláírás

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Szekeres Gyula
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hajdúsági Múzeum
Cím: 4220 Hajdúböszörmény Kossuth Lajos u. 1.
E-mail cím: info@hajdusagimuzeum.hu

Indoklás:

Magyarországban – Hajdúböszörményen kívül – bizony mondhatjuk, egyetlen település sem mondhatja el magáról, hogy a Hortobágy híres pásztoráról – még annak életében – könyvet jelentettek volna meg, ráadásul kétszer is!

Kezdhettem volna azzal, hogy: – Ki ne ismerné, az országSZerte híres csikós számadót, a hajdúböszörményi „Csikós” Kardos Jánost! A pásztorok között még bizonyára sokan, de mára sajnálatosan egyre kevesebben.

Ahogy fogy az állatállomány, úgy fogy a pásztorársadalom is és vele halványul az emlékezet is. Sajnos.

Így a hajdan országSZerte ismert Kardos János csikósszámadóról is megfeledkeztünk, ahogy a több száz, meg száz pásztor emberről, akik „csak” becsülettel éltek, dolgoztak, szenvedtek, de mégsem siránkoztak.

Egy letűnt kor, gyermekei ők, akik többet szenvedtek egy év alatt, mint az utódok évtizedek során. Megélték háborúkat, miközben gyerekeiket temették, s mégis tették, amit tenniük kellett. EMBEREK maradtak, így csupa nagybetűvel.

Mi meg csak siránkozunk, meg jajgatunk. Közben gyerekeink – tisztelet a kivételnek –, már azt sem teszik, ők csak „élnek”, – úgy „egyenest” – bele a vak világba. Hit, remény, kilátás nélkül.

Lassan-lassan feledésbe merülnek a pásztorinasztiák is, „kikopnak” ők is a pusztuló legelőkkel meg a jószágokkal együtt. Így bizony lassan nem lesz sem egyik, sem másik! Nem lesz, aki tovább adja, de az sem, aki tovább viszi az évszázadok alatt megszerzett tudományt.

Mert bizony ezt a tudomány a könyvekből nem lehet megtanulni, se megtanítani, mert ebbe bele kell nevelődni! A tapasztalati tudást semmi sem pótolhatja.

A mindennapi élet oktat és nevel egyszerre, minden egyszerű és egyértelmű: – a pásztorok itt nem rajzolnak „mosolygós, vagy pityergős arcocskát”, hogy meg ne sérüljön már a bojtár, vagy a tanyás mimóza lelke.

Vagy tudja, vagy nem. Ha meg akarja tanulni, akkor jó! Ha nem, úgyis, csak akkor már nem tartják ott, láb alatt!

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **Hajdúsági Múzeum** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Hajdúböszörmény, 2022. július 22.

Szekeres Gyula
múzeumigazgató

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Benő-Nagy Réka
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve:
Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium
Cím: 4181, Nádudvar, Kossuth utca 7.
E-mail cím: titkarsag@nadudvariszakiskola.hu

Indoklás:

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása iskolánk nevelési programjának és szakmai munkájának is alapjául szolgál, mely alátámasztja, hogy mennyire nagy fontosságú. Szellemi kulturális örökséginek részeként fontos szerepet kell kapjon a hétköznapi, praktikus tudásunk szempontjából. A Hortobágy szélén fekvő népi kézműves iskola maximálisan egyetért és támogatja a jegyzékbe vételt.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) .Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium és Kollégium . nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, Nádudvar, 2022. július 20.

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Tóthné Budaházi Judit (igazgató)
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. Neve: Ady Endre Művelődési Központ és Városi Könyvtár
Cím: 4181 Nádudvar, Ady tér 10.
E-mail cím: budahazi.judit@nadudvar.hu

Indoklás:

A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása elnevezésű felterjesztéshez:

A nádudvari Ady Endre Művelődési Központ és Városi Könyvtár hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése, feltételeinek biztosítása elnevezésű alapszolgáltatás (Közművelődési alapszolgáltatások Kultv. 76. § (3)) keretében és egyéb megvalósított programjai és rendezvényei által az alábbi módokon kapcsolódik a hortobágyi pásztorkultúrához:

- **Kultúrterasz folk** elnevezésű rendezvényen helyi népművészek mesterségbemutatót tartanak. Az Aranypáva-díjjal kitüntetett Nádudvari Kéknefelejcs Citerazenekar (intézményünkben működő civil szervezet) pásztordallamokat és tájjellegű népdalokkal színesíti a programot. A helyi közösségek hagyományörző programokkal, előadásokkal szórakoztatják és gasztronómiai bemutatókkal színesítik az eseményt. Az érdeklődők így módon megismerkedhetnek a pásztorok hagyományos ételleivel is.

- A pásztoroknak **találkozási lehetőséget biztosít** a művelődési ház. Pavluskáné Sulyok Julianna nyugalmazott közművelődési szakember fogja össze a pásztorainkat, akik Hagyományörző rendezvényeink kiemelt vendégei. A Nádudvaron született és élő Szőnyi Imre jubász 2022. ápr 23-án Hortobágy Örökös Pásztora lett. Évente több alkalommal rendezzük meg a művelődési központban, ahol régi filmeket, folyóiratokat, dokumentumokat visszanezve nosztalgizhatnak.

- **Nádudvari Hímzőkör** a hortobágyi szűrők hímzett világát dolgozza fel 2022. június 11-én „Mit szűr a szűr” szakmai szűrőhímző napot tartottak, ahol helyi- illetve környező településeken élő érdeklődők vettek részt szép számban.

- A művelődési ház **közreműködő partner az I. Vándorinas tábor lebonyolításában.** Ahol a Népművészeti Egyesületek Szövetsége és ifjúsági bizottsága szervezésében 18-és 35 év közötti fiatal alkotó ismerkedhet meg a Hortobágy és környéke pásztor és paraszti kultúra sok-

színűségével. A négy napos tábor idejében a fiatalok elméleti és gyakorlati szakmai tanácsot kap a pásztorélet tárgyi, szellemi, és környezeti kultúrájából.

- **A Puszta művészete- Amatőr Alkotóművészeti és Honismereti Alkotótábor**, ahol évről évre lelkes képzőművészek dolgoznak egy adott témában bentlakásos tábor keretében.

- **Városi rendezvényeken**, mint pl.: **Hagyományörző pásztormajális és Nádudvar Város Napja** fontos eleme a pászorkultúra bemutatása helyi pásztorokkal, népművészekkel, főszerepet kap helyi identitásunk erősítése, a generációk közötti kapcsolódások erősítése és a hagyományos értékek átadása, a tudástranszfer megerősítése céljából.

- **Nádudvari Települési Értéktár** újjáalakítása, működtetése, amelyben szintén szerepel a pászorkultúra és a helyi értéktár bizottságban tagsággal bírunk.

- **Hungarikum Helyi értéktár kiállítótér és konferenciaterem** került átadásra 2021 augusztusában, mely állandó kiállítótérként működik. Az Agrárminisztérium támogatásával megvalósult bemutatótér kiállítási anyagában a megnyitókori 14 érték (Hungarikumok és kiemelt nemzeti értékek) került bemutatásra, amely azóta számos egyéb helyi értékkel bővült. Zömmel a paraszti- és pászorkultúra jelenik meg jellemzően. A teremben kortól és nemtől függetlenül múzeumpedagógiai foglalkozások valósulnak meg, de helyet biztosítunk egyéb időszakos kiállításoknak, bemutatóknak, előadásoknak, konferenciáknak, klubfoglalkozásoknak és zajlott már ebben a térben esküvői szertartás is.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) ADY ENDRE MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS VÁROSÍ KÖRNYEL nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt. 2022.07.29

L. F. ...

aláírás/pecsét

NYILATKOZAT

Név (titulus): Dr. Bihari-Horváth László múzeumigazgató
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Bocskai István Múzeum
Cím: 4200 Hajdúszoboszló, Bocskai utca 12.
E-mail cím: info@bocskaimuzeum.hu

Indoklás:

A hajdúszoboszlói Bocskai István Múzeum az alábbi módokon őrzi és interpretálja a hagyományos hortobágyi pásztorkultúra különböző elemeit:

- A múzeum közel 8000 műtárgyat számláló néprajzi gyűjteményének jelentős részét képezik a pásztorkodáshoz kapcsolódó műtárgyak. Ezek egy részét a pásztorok által használt, de iparosok által készített tárgyak (fém eszközök, viseleti elemek, stb.), másik részük a pástortművészet tárgykörébe tartozó, saját maguk által készített használati és díszműtárgyak (karikásositorok, pásztorbögrék, bőr-, szaru-, fa tárgyak, stb.) képezik. A kapcsolódó műtárgy anyag igen markánsan reprezentálja a hortobágyi, azon belül pedig a hajdúszoboszlói hagyományos pásztorkodás tárgyi kultúráját.
- A Bocskai Múzeum adattári anyagában számos dokumentum (pásztorokkal készült interjúk, személyes iratok, feljegyzések stb.) található, melyek a Hajdúszoboszlón és környékén élt egykori pásztorok életébe engednek betekintést. Emellett igen jelentős a múzeum fotótárának pásztorokat (munka közben vagy műteremben) megörökítő fénykép anyaga is, köztük olyan különleges felvételekkel, melyek felbecsülhetetlen értékű források a témának.
- A hortobágyi pásztorsághoz köthető gyűjteményi anyag egy reprezentatív és tematikusan válogatott része a múzeum "Pásztorkincsek" című állandó kiállításában látható. A kiállítás a műtárgyak és interaktív elemek segítségével élményszerűen és szakmai alaposan ismerteti meg a látogatókkal a hortobágyi pásztorok világát (terelőeszközök, használati tárgyak, viseletek, életmód stb.).
- Az intézmény jelentős múzeumpedagógiai tevékenységével is igyekszik erősíteni a kultúra-közvetítő szerepét. A minden tanítási félévben megjelentetett múzeumpedagógiai ajánlónk egyik állandó foglalkozása a pásztorok világát mutatja be. A foglalkozás célcsoportja az óvodai nagycsoportos és az alsó tagozatos iskolás korosztály, akik számára játékos, interaktív módon közvetítjük a hortobágyi pásztorkultúra témáját és már gyermekkorban megismertetjük velük ezt a különleges, lokális kulturális örökségi elemet.
- A hajdúszoboszlói Bocskai Múzeum igazgatója, Dr. Bihari-Horváth László 2018-ban, a múzeum társkiadásában jelentette meg "Csengők a magyar népi kultúrában" című könyvét, mely egy átfogó tanulmány és egy reprezentatív, látványos katalógus keretében dolgozza fel a paraszti állattartás eme különleges tárgy típusát. A hortobágyi pásztorok körében is nagy megbecsülésnek örvendő, mára fogalomná vált, nagy értéket képviselő csengőfajták (böszörményi, kareagi stb.) ilyen igényű feldolgozása már régen váratott magára, a könyv hivatkozási alappá vált a pásztorkultúra kedvelői, valamint a kutatók és gyűjtők körében. A kiadvány iránti érdeklődés máig töretlen, a Bocskai Múzeum ajándékboltjában pedig meg is vásárolható a kötet.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **Bocskai István Múzeum** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt: Hajdúszoboszló, 2022. 07. 20.

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Kiss Antal (apagyűlés)

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hortobágyi Nonprofit Kft.

Cím: Helyfőközhatalom, Tatór útca 18.

E-mail cím: -

Indoklás:

Édesapám juhász volt, ezért keletem volna eh is pásztor lenni.
Ritka tudománytal rendelkezők, amit csak a munkán,
a gyakorlatban tudnál megmutatni annak, aki tojóról áll.
A jövőben gyűjtsésként szeretnék lenni.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMN B Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *Magán* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022. *07. 16.*

Kiss Antal

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): *Korina Péter (gyűjtszömadó)*

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: *Hortobágyi Nonprofit Kft.*

Cím: *Hortobágy*

E-mail cím:

Indoklás:

1978 óta jelszökeket dolgoztam, aztán, 2003-ban gyűjtszökeket folytattam tovább. Belezúrtam a pásztorszöke, a családban több pásztor is volt. A középiskolai gyűjtszökeket nem folytattam, de a tudásomat tovább viszem a gyerekeim: fiam örökös, korinás östört is készít, könyve is a Kft.-nél helyezkedett el.

Késtanót, pengőkejt, kolompantót tudok elvártani.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.*

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *magam* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022. *07. 16.*

Korina P.

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): **LENGYEL CSABA** (tanuló, néptáncos) (10 éves)

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: **Tisza-tavi Állóporos Művészeti Iskola**

Cím: **Egyek**

E-mail cím: **-**

Indoklás:

Nincs a családban pásztor, de kiskorom óta jónak a Hortobágyra. A lovak, a kisp vitélet és főleg a lovaglásstudomány mint a örökös szeretnék lenni. Kedvenc tárgyam a kanyós ostor, pásztorlányokat tanulok az iskolai néptáncban, nagyon szeretem.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) **magam** nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022..... **07.16.**

..... **Lengyel Csaba**

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): MOLNÁR JÁNOS (jókör, gulyás)

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Nádudvari TB.

Cím: Nádudvar

E-mail cím: —

Indoklás:

1977 óta dolgozom jókörök és gulyásokért.
Mindig is a Nádudvarhoz tartozó legelőtől dolgoztam.
A jókörök szeretlek a legelőt a pásztorokhoz.
Támogatom a feltérképezést, mert meg kell teremteni a tudásukat,
sajnos már nálunk kevés fiatal érdeklődik ezekben.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z)MOLNÁR JÁNOS..... nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A feltérképezés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022.....07.16......

MOLNÁR JÁNOS

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Szőnyi Imre (Hortobágyi Örökös Pásztorai) (jühász)

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: —

Cím: Nádasdvar, Petri-Derzs u. 6-8. 4181

E-mail cím: —

Indoklás:

Halálom generációról ezekben tudom, hogy juhászok voltak a családban. Apám is juhász kovács volt.

Unokatestvérem, szel ismertem Nádasdvaron míg mindig gazdasági kiállítások kiemelt témáit a természet az állatokkal kapcsolatban néha.

Sok juhászoktól tanultam, hogyan kell fejni, gyapjítani az állatot. A pernye-komisziónál mindig ott voltam a kutyák körül. Egy év után kishajós, a szel nagyhajósok lettél.

Egykor a pásztorok csak egy irányba voltak: a húsvét, a pünköszt vagy a kenyérszűz. Most itt nagyon minden irányban.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágyi Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *magam* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022. *07. 16.*

Szőnyi Imre

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): *Kordás János (Hortobágyi Örkös Pásztor) (örökös)*

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: *'Hortobágyi Allami Gyakornok'*

Cím: *Balmazújváros, Rima u. 19.*

E-mail cím: -

Indoklás:

A jó pásztor tisztes, kereti a jószógot, ezt én is a régi öregektől tanultam meg, mint az önkéntest. Mindig rétettem az önkéntest, a lopus önkéntest a kilenczúri hidot. Fiatalokot is tanítottam a kft.-ben, jó tanítványom volt Kuzsok Pista, aki aztán kintén pásztor lett.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágyi Örkös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *Magyar* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022. *07.16.*.....

Kordás János

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): *Fegyveresvári Ernő (gyűlés)*

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: *Hortobágyi Nonprofit Kft.*

Cím: *Tepe*

E-mail cím: *—*

Indoklás:

Nagybátyám, öccém is ezzel foglalkozik.

Naopon kevés fiatal érdeklődik ide járni, fontos, hogy ezeket az ismereteket valószínű továbbadjuk.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *naopon* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022..... *07.16.*

Tepe Ernő

.....
aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): GYULAI IMRE (gyulys)
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hortobágyi Nonprofit Kft.
Cím: Hajdú közönség
E-mail cím: -

Indoklás:

A gazdaságnak és a kultúrának is fontos, hogy legyenek még továbbra is példák. Nagyhótyám örökös volt, eh 1970 óta foglalkozom jékönyvel.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z)^{Magon}..... nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022.07.16.

.....
Gyulai I

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): „Annos” Molnár Imre (Hortobágy Örökös Pásztorai) (gyulekosi juktor)

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: Hortobágyi Nagypuszt Kft.

Cím: Hortobágy, Póza Béneler út.

E-mail cím: —

Indoklás:

33 éve dolgozom a Hortobágyon, mint gyulekosi, juktor. felőklit 1977-től. Nagypusztán juktor, napnapim lass ember volt, keddetertem apim is oseli deklenditit dolgozott. Nekem is volt rit ritó fiatal gyulekosi tanitronyom. Schő pintonókl tanultam en dolgozt, a tóit is. Közönlőten ségleten en is ekeltem a jőedőg mellett.

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *magam* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022..... *07.16.*.....

Molnár Imre

aláírás/pecsét

Melléklet 1.

5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): *Bartha Tamás (gyűjts kómadó)*

Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve: *Hortobágyi Nonprofit Kft.*

Cím: *Hajdúbörzöny, Szondi György u. 9.*

E-mail cím: —

Indoklás:

*Az adott kötéssel való fogás a legjelentős nem egyenlő feladatot.
En is szereln a jórógot, röt, nagybótym is pártom ő jukde.
Fontos nekem az öltözet, a munkós öltözet, az ümpei öltözet.
2007 óta röt veke a Gyűjtsversenyen, eppení abszolút
díjaztas gyűjts nagyok. A fram is indut bojtolossenyen,
bojtolossenyen ő volt a legjott. Kisitit gyemerem nagy
esellyel indut majd a felvötöl köztök is.*

A kulturális örökségért felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *magam* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, 2022. *07.16.*.....

Bartha Tamás

aláírás/pecsét

Melléklet 1.
5.a-5.b pontokhoz

NYILATKOZAT

Név (titulus): Tóth József (Hortobágy Örökös Pástorai)
Intézmény/egyesület/önkormányzat/stb. neve:
Cím: Hortobágy
E-mail cím:

Indoklás:

A tudósané fontos, mert pártországna mindig kiérték. Soe minden megváltozott 1968 óta, amikor elkezdtem pártországgal foglalkozni, de ami nagyon fontos: az állatkerlet, a természetes gondviselés és a kitartás.

A kulturális örökséget felelős miniszter felhívásának megfelelően Hortobágy Község Önkormányzata, a Hortobágy Örökös Pásztorai és a Hagyományok Háza jelölést nyújt be az UMNB Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottságához, mellyel egyben **A hortobágyi pástorok hagyományos tudása** örökség-elem felvételét javasolva a *Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére*.

A jelölés benyújtásáról előzetes és teljes körű tájékoztatást kaptam.

A(z) *magam* nevében hozzájárulok a nevezett örökség-elem nemzeti jegyzékre történő jelöléséhez. A felterjesztés elkészítésében részt vettem, és az abban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósítását a továbbiakban is segítem.

Kelt, *2022.07.16.*

.....
aláírás/pecsét

Melléklet 2.

6.b Fénykép nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott Simándiné Pap Johanna (született: ~~Budapest~~ 1942.08.23.) lakcím: ~~4431 Debrecen, Dózsa utca 46/A/4~~.....).

kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett fényképe(ke)t az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

FÉNYKÉPEK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
18.	Apa és fia díszesen hímzett cifraaszúrban. Sáfian Lajos és ifj. Sáfian Lajos a XIX. Bio- és Kézműves Vásár, Pásztortalálkozó	2021	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
19.	Sáfian Lajos hajdúsámsoni juhász fiával a XIX. Bio- és Kézműves Vásár,	2021	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
20.	Tóth József juhász (Hortobágy), Tóth Gyula juhász (Hajdúszoboszló), Németi János juhász (Balmazújváros), a Hortobágy Örökös Pásztorai, a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
21.	Pásztorok a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
22.	Béres Mihályné Márki Piroska karcagi Örökös Pásztor, a hajdúsámsoni Sáfian család, valamint Györfi László juhász a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
23.	Pásztorok által viselt rátétes szűrők a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna
24.	Béres Mihályné Márki Piroska, Karcag, Hortobágy Örökös Pásztorai a XVI. Országos Bio Főzőverseny és Pásztortalálkozó	2018	Pap Johanna	Simándiné Pap Johanna

25	Lehoczki Máttyás gulyás, Szabadkígyós a XVI. Bio Főzőverseny és Pásztortalálkózón	2018	Pap Johann	Simándiné Pa Johanna
26	Kovács József és ifj. Györfi László a XVI. Orsz Főzőverseny és Pásztortalálkozó rendezvényen	2021	Pap Johann	Simándiné Pa Johanna
27	A juhász kampó a juhások elengedhetetlen és et motivikával díszített eszköze. XVI. Országos Bi Főzőverseny és Pásztortalálkozó	2021	Pap Johann	Simándiné Pa Johanna

Kelt. Debrecen, 2021. 03. 02.

.....
aláírás

Melléklet 2.
6.b Fénykép nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott **Répásy Zsolt** (született: **VESZPRÉM, 1978.06.23** lakcím: **8200. VESZPRÉM, EGRY J. U. 41.**),

kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett fényképe(ke)t az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

FÉNYKÉPEK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
8.	A nyáj terelése. Kihajtási Ünnep, Hortobágy	2019	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
9.	Patkolás. Bordás János csikós vezetésével. Hajdúdorog	2021	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
10.	Ostomyélfaragás. Dobi László gulyás, Hortobágy	2021	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
11.	A nyáj őrzése pásztorkutyákkal. Hortobágy	2020	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
12.	A Gulyásverseny résztvevői. Hortobágy	2020	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
13.	Sáfián László a nyáj mellett. Hajdúsámson	2019	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
14.	A gulya mellett Máté Csaba gulyásszámadó. Hortobágy-Kungyörgy major	2019	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
15.	Bordás Ádám csikós a ménes mellett. Mátá	2018	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
16.	A kalap mellé illik a darutoll. Porkoláb Ferenc szürkészítő	2018	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt
17.	Id. Németi János (HÖP) énekel. Vókonya puszta, Pásztortalálkozó	2018	Répásy Zsolt	Répásy Zsolt

Kelt, **2022.07.25.**

aláírás

Melléklet 2.
6.b Fénykép nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott **Lauber Laura** (született: Budapest, 1993.08.20.; lakcím: 2457 Adony Szent István u. 53.), kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett fényképe(ke)t az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

FÉNYKÉPEK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
28.	Erdei Zoltán (HÖP) mutatja bicscatokját. Behajtási Ünnep, Kilenclyükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
29.	Erdei Zoltán (HÖP) mutatja bicscáját. Behajtási Ünnep, Kilenclyükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
30.	Hortobágy Örökös Pásztorai, Behajtási Ünnep, Kilenclyükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
31.	A Hortobágyi Nonprofit Kft. juhászainak felvonulása, háttérben a csikósok és a gulyások sorakoznak. Behajtási Ünnep, Kilenclyükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
32.	Hortobágy Örökös Pásztorai, a Behajtási Ünnep után a csárdában énekelnek Kilenclyükú híd, Hortobágy	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
33.	Kordás János (HÖP) nyugalmazott csikós saját udvarán mutatja meg az általa készített karikásostort, Balmazújváros	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
34.	Kordás János (HÖP) nyugalmazott csikós saját udvarán mutatja meg az általa készített karikásostort. Kedvelt motívuma a Kilenclyükú híd látható közelebről. Balmazújváros	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
35.	A Németi család legfiatalabb generációi számára is a pásztorkodás mindennapokat jelenti. Balmazújváros	2021	Lauber Laura	Lauber Laura
36.	A Németi János (HÖP) és fia saját tanyájukon mesélnek mindennapjaikról. Balmazújváros	2021	Lauber Laura	Lauber Laura

Kelt, 2022. július 22.

.....
aláírás

Melléklet 2.
6.b Fénykép nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott **Dr. Granasztói Péter** (születési név: Granasztói Péter; születési hely, idő: Budapest, 1968.08.12.; anyja neve: Györffy Katalin; lakcím: 1068 Budapest, Rippl Rónai utca 27. 1/1.; személyi igazolvány száma: 446370AE), a **Néprajzi Múzeum** képviselőjében eljárva kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett fényképe(ke)t az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

FÉNYKÉPEK, ÜVEGNEGATÍVOK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
01.	Birkanyírás. Hortobágy NM F 157531	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
02.	Bográcsétel készítése a vásáron. 1930-as évek. Hortobágy NM F 342680	1930-as évek	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
03.	Gomolyakészítés. Gurbán István magatartó juhász pléh kályhán üstben készíti, éppen oltót tesz bele egy üvegből. Az asztalkán mellette szűrő és más szükséges edény. Elek tanya, Hortobágy NM F 116251	1951	K. Kovács Péter	Néprajzi Múzeum
04.	Gulyások cifraszűrben. Hortobágy NM F 156292	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
05.	Ménesterelés. Hortobágy NM F 156258	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
06.	Pásztorok iddognak a Hortobágyi csárda tomácán. az egyikén szűr. A háttérben zenészek. NM F 106904	1920-1930	Magyar Film Iroda	Néprajzi Múzeum
07.	Karikáskészítés. Lévay Mihály kanász Nagykecskésen a süldőfalkánál. Ohati Állami Gazdaság NM F 116257	1951	K. Kovács Péter	Néprajzi Múzeum

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 10.

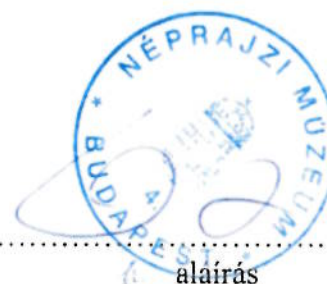
Melléklet 3.
6.b Film nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott **Dr. Granasztói Péter** (születési név: Granasztói Péter; születési hely, idő: Budapest, 1968.08.12.; anyja neve: Györffy Katalin; lakcím: 1068 Budapest, Rippl Rónai utca 27. 1/1.; személyi igazolvány száma: 446370AE), a **Néprajzi Múzeum** képviselőjében eljárva kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt, alább részletezett filmet az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításhoz – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

FILMEK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
01.	Élet a pusztán (Részlet: 20.50-23.50 3 perc) NM FILM 017	1967-68	Széplaki Gyula operatőr. Kodolányi János- Szabadfalvi József szakértők	Néprajzi Múzeum

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 10.

Melléklet 3.
6.b Film nyilatkozat

LEMONDÓ NYILATKOZAT

Alulírott **Both Miklós** (született: 1981.06.03. lakcím: Selymes, Terótyánszky u. 43. **Hagyományok Háza** nevében kijelentem, hogy a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére benyújtott jelöléshez kötelező dokumentumként csatolt alább részletezett filmet az Emberi Erőforrások Minisztériuma, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum szabadon, teljeskörűen – így különösen a publikáláshoz, terjesztéshez, sokszorosításhoz, átdolgozáshoz és kiállításához – felhasználhatja. A felhasználáshoz adott engedéllyel ezúton kifejezetten lemondok annak jogdíjairól, és elfogadom, hogy jelen nyilatkozatom aláírásával a felhasználási szerződés a felterjesztési kiírásban szereplő tartalommal létrejön.

FILMEK				
SOR-SZÁM	CÍM ÉS TARTALOM	KÉSZÍTÉS IDEJE	KÉSZÍTŐ	TULAJDONOS
01.	A hortobágyi pásztorok hagyományos tudása	2021-2022	Rendező: Székelyné Sztanó Hedvig	Hagyományok Háza

2022 JÚL 25.

Kelt,

.....
aláírás

